

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

5-számú poszt sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 18 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyitólát sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 169.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, január 13.

Mai számunk több közleményei:

Veszélyes: Obstrukció az utcán.
A számla-követelések értékesítéséhez.
Külföldünk a delegációban.
Ladysmith a búrok hatalmában.
A borkereskedelem érdeke.
Sánta bácsi és a lutri.
Papp Árpád hazatérőben.
Polgármester és kaszinó.
Verekedés Szentesen.
Könyvelő és pénztáros.
Tárca: Kivégzés után. Irta: Ruchepin.
Regény-Csarnok: Dr. Moreau szigete. Irta: H. G. Wells.

Obstrukció az utcán.

Arad, január 12.

Az új törvények életbeléptetése óta vasárnap esik meg az első igazi választás Szentesen. Mandátumot kaptak ugyan az új törvények óta már többen is, de ezek a választások azért nem nevezhetők igaziaknak, mert a választók többnyire olyan helyzetben voltak, hogy nem volt *miből* választaniok.

Szentesen van.

Nem kevesebb, mint *négy* jelölt vette ~~fel a harcot~~ Sima Ferencz örökéért, még pedig haragos négy jelölt, kik nem annyira egymás politikáját, mint inkább egymás személyét igyekeznek befektíteni a jobb sorsra nem érdemes szentesi választók előtt.

Igazi alkotmányos, szabad küzdelem ez, ahol hire-hamva sincs a főispáni *szelid nyomásnak*, alispáni *utbaigazításnak*, szolgabírói *vezetésnek*. Sőt még annak a

bizonyos rend- és illemtudásnak se, amely feltalálható szokott lenni a föld népében is, ha az irányítás munkája komoly, józan emberek kezébe van letéve.

Szóval olyan ez a szentesi választás, amilyenek Ugron Gábor és az obstrukció vitézei megálmodták. Most gyönyörűségük telhetik benne.

Jól emlékszik minden ujságolvasó ember arra a népgyűlésre, melyet Ugron Gábor és politikai barátai hívtak egybe Budapesten két évvel ezelőtt. Látogatott zajos népgyűlés volt ez, azóta se látott ilyet a vén városliget. Akkor történt ez, mikor még nem volt „romlott a nép értelmisége” és Ugron Gábor tanácskozássra hívhatta egybe a fővárosi gyárak több, mint huszezer főre menő munkásait, megannyi véres száju szocialistát, hogy bármilyen is, de legyen egy hatalmas tömeg, mely megéljenzi az ő dörgedelmeit és staffázsul szolgál népbolondító komédiáinak. Ez a tömeg akkor nem hallgatott meg mást csak Ugront, Polónyit, meg vagy három szocialista szónokot. Másnak nem volt szabad beszélni, ha a feje tetejére állt is. Így volt kiadva az ordre.

Es a szocialisták nem felejtették el, amire Ugron Gábor tanította őket.

Az egykori népgyűlési szónok Mezőffy, most képviselőjelölt Szentesen. Talán nem is akar győzni, csak a vörös zászló becsületéért küzd, de tud fanatizálni és van egy igen jó iskolája, az amelyet Ugron Gábornál járt ki két esztendő előtt. A

Mezőffy hívei tehát az Ugron fegyverével harcolnak, most Szentesen.

Ki tehet róla, hogy ezt a fegyvert Ugron Gáboron próbálták ki először?

Történt Szentesen még más egyéb is. Hires-neves politikusok úgy sütötték ki nemrég, hogy a magyar parlamentben az ökölnök is joga van. Aki nagyobb üt az asztalra, annak nagyobb az igazsága; aki vasvillával kapacitál, az győz.

Ez a harcmodor teremtette meg az „új korszakot.” Ennek a harcmodornak jövője van. Ha be lehetett vinni akkor a szentesi modort a parlamentbe, miért ne lehetne most a parlamenti modort kivinni Szentesre? Ha a Házban miniszterjelölteket csinált az új módszer, miért ne csinálhatna Szentesen Dózsa Györgyöket?

Igenis az történt Szentesen, hogy a parlamenti anarchia megtette az első lépést ahhoz, hogy átváltozzék igazi, társadalmi anarchiává.

Hogy pedig ez mindenek előtt azoknak kellemetlen most, akik az elsőt megcsinálták; arról megint nem tehet senki.

Hja a rossz fegyver néha hátrafelé sül el!

Ilyen auspiciumok között ejtik meg vasárnap az első *tiszta* választást Szentesen. A vezetést kivette egy törvény, a nemzet éltető eleme: a magyar tisztviselői kar kezéből, ám lássuk kiveszett-e a korrupció, a választási atrocitás azzal, hogy belékerült helyette egy másik elem: a csőcselék kezébe.

TÁRCA.

Kivégzés után.

Irta: Ruchepin.
(Francziából.)

A párisi La Roquette fogház egyik cellájában ült, tompán maga elé bámulva, 1964. június 5-én az egyik nópáciensének megmérgezése miatt halálra ítélt La Pommerais orvos. Ez ember tekintetében, kinek porére még sokan emlékezni fognak, sem félelem, sem remény nem látszott. Harmincznégy éves volt, középtermetű, jól megtermett, éles metszésű arczczal, tiszta gondolkodó homlokkal.

Halálra volt ítéelve, védője, Lachaud, azonban felebbezést adott be s az elítélt még nem tudta, hogy azt elutasították, sőt, hogy a kegyelmi kérvénynek sem volt fogantaja s a hóhér értesítve lőn, hogy a kivégzés 9-én a kora reggeli órákban lesz.

Amint az elítélt mozdulatlanul ott ült, hirtelen felnyílt az ajtó s La Pommerais feltékelte. Velpeau Armand tanárt, a híres sebészt látta maga előtt. A fogoly a saját székét ajánlotta fel a vendégnek és a keskeny fapadra ült, melyen már annyian töltötték életük utolsó perczeit.

A hallgatás rövid hideg szünete után Velpeau megszólalt:

— Orvosok közt ugyan fölösleges volna minden üres sajnálkozás. Egyébiránt testi szen-

vedéseim engemet és biztos halálra ítélték s csak az a kérdés, ad-e betegségem még két-három évi időt. Térjünk tehát minden bevezetés nélkül a dologra.

— Tehát reménytelenül veszte van az ügyem? kérdezte La Pommerais.

— Tartani lehet tőle, hangzott a felelet.

— Talán már a végóráim is ki van tűzve?

— Azt nem tudom, egy pár napra azonban még okvetlenül számíthat.

La Pommerais végig húzta fegyenczkabátjának ujját verejtékfödté homlokán s így szólt:

— Legyen hát. Különbösen is el voltam rá készülve. Minél hamarabb, annál jobb.

— Miután a dolog még nincs egészen eldöntve, csak egy föltételes ajánlatot tehetek önnek. Ha kedvez önnek a szerencse, annál jobb! Ha nem...

A nagy sebész elhallgatott.

— Ha nem? kérdezte La Pommerais. Velpeau elővett egy finom orvosi műszert az elítélt ütérehez tartotta s azután így szólt:

— Az ön ütéré gondolkodásának és érzésének csaknem ritka nyugodtságára és biztoságára vall s ez arra bátorít, hogy önnek, a ki nemcsak éles elméjéről, hanem tudományos meggyőződéséről is ismeretes, egy indítványt tegyek, a melyet ön, mint a pozitív tudomány embere, bármily különösnek találjon is, bizonyára figyelmére fog méltatni.

— Egész figyelmem rendelkezésére áll önnek, felelte La Pommerais.

— Ön határozottan tudja, folytatta Velpeau, hogy a modern pszichológia egyik legérdekesebb kérdése azt megtudni, vajjon marad-e fenn az agyban egyetlen sugara az emlékezésnek, a reflexiónak, a valóságos érzésnek, miután a fej elválasztatott a törzstől.

Ez a váratlan bevezetés megreszkettette az elítéltet, de csakhamar összeszedte magát s így válaszolt:

— Mikor ön belépett, doktor, éppen ezzel a problémával foglalkoztam, mely különben is kettős érdekességgel bír reám nézve.

— Ismeri a legújabb iratokat erről a kérdéstről?

— Igen, sőt hallottam az ön egyik felolvasását is róla.

— Van önnek sebészeti szempontból tüzetes ismerete a nyaktőlőről? kérdezte Velpeau tovább.

— Nincsen uram, felelte La Pommerais fa-gyos hidegséggel.

— En éppen ma újra megfigyeléseket tettem, folytatta Velpeau. Tökéletes egy szerszám. Az éles bárd egy harmadmásodperc alatt átmetszi a páciens nyakát. E villámszerű metszés mellett tehát a lefejezettnek alig lehet más érzése, mint a katonának, kinek a golyó röptében elszakítja a karját. Idő hiányában az érzés eltűnő és homályos.

— Vannak talán utófájdalmak. A két metszési felület még mindig élő marad.

A számla-követelések értékesítéséhez.

Arad, január 12.

Tapasztalat szerint az idők jelenségeivel függ össze, hogy néha oly intézmények létesítését tervezgetjük, a melyekre jobb, vagy csak normális viszonyok között, nem is gondolnánk.

Az ipar és kereskedelem jelenlegi fejlettségéhez kétségkívül nagyban hozzájárult azon körülmény, hogy az előállított, vagy forgalomba hozott iparcikkeket és árukat a fogyasztó, vagy a közvetítő kereskedést üző beszerezheti a nélkül, hogy a megfelelő készpénzértéket mindjárt a vétel teljesítésekor befizetni volna kénytelen. Történik pedig az üzletforgalomban oly jelentékeny szerepet játszó hitelezés útján és — mint tudjuk — akként alakult az üzleti élet már azon idő óta, a mióta a csere-kereskedelem megszűnt s helyét — mint a forgalmat lebonyolító eszköz — a pénz foglalta el.

Kereskedelmi és ipari körök által felvetett s e lap f. hó 11-iki számában méltatott terv, hogy t. i. mikép lehetne kereskedők és iparosok künn lévő követeléseit értékesíteni, illetve ezen tőkéket hitelezőkre nézve mobilissá tenni, — ezen tervet is, mint bekezdő soraimban említettem, a jelenlegi rosz idők hozták felszínre! Egy pillanatig sem lehet ugyan vitatni azt, hogy kereskedőink és iparosaink helyzetén rendkívül könnyitene egy oly intézmény létesítése, melynek igénybe vétele által künnlévőségeik folyóvá tehetők volnának, de ezen intézményt megvalósítani olyképen, hogy a működésében a kereskedők és iparosok *összeségére* nézve hozzáférhető legyen, illetve, hogy az az összes érdekköröket egyformán szolgálja, — rendkívüli nehézségekbe ütközik, de sőt — merem állítani — ez idő szerint csaknem keresztülvihetetlen!

A keresztülvitelnek legfőbb akadálya pedig első sorban a nyílt számlára történő adásvételi ügyleteknél szokásos hitelmódozatokban keresendő; a kereskedő ugyanis a szokásszerűleg előre megállapított hitelt az üzletviszonyok alakulásához képest kénytelen hosszabb vagy rövidebb időre a fizetési időn túl kiterjeszteni, úgy, hogy ily nyílt-számlai künnlévőségeknek

fiz esedékességi időpontja ugyszólván nincsen. A midőn tehát a kereskedő vagy iparos, ki üzletfeleit állandósítani óhajtja, meghajolva a parancsoló viszonyok előtt, ily engedményeket tesz, a szóban forgó intézmény igénybe vehetőségét — számos előforduló ily esetek folytán — önmagára nézve teszi lehetetlenné.

A tervbe vett hitelforrás végkép elzárva maradna pedig a viszonyok mostohaságát legjobban jellemző, azonban lépten-nyomon kötött oly ügyletekre nézve, melyeknél a hitelezett összegek lejáratá tekintetében a felek között *mindennemű megállapodás hiányzik!* A mai kifejlett kereskedelmi forgalomban csaknem lehetetlennek látszanak ily isten nevében kötött ügyletek; hogy azonban azok előfordulnak s mint említettem igen gyakoriak, arról kereskedőink nagy része tehet tanubizonyosságot!

Mind ezekből kiviláglik, hogy kereskedőink és iparosaink, kiknek üzletforgalmuk csaknem kizárólag hitelezésen alapszik, a szóban forgó intézménynek gyakorlati hasznát vagy egyáltalában nem, vagy közülök csak azok vehetnék, a kiknek eladási feltételeit — a hitelnyújtás tekintetében is — *cartellszerű* megállapodások szabályozzák. Ez utóbbiak előtt pedig nyitva van az ut ahhoz, hogy künnlévőségeiket az általuk legelőnyösebbnek vélt módon tehesék folyóvá.

A megpendített eszme tehát — bármily jótékony és üdvös volna is annak megvalósítása kereskedőinkre és iparosainkra nézve, — egyelőre a jövő zenéjéhez tartozik. Az összes tényezők javára a megvalósítás csak az üzletforgalom, főleg pedig az üzletviszonyok hathatós megjavulása után volna lehetséges!

S—d L—s.

TAVIRATOK.

A német-angol egyezmény.

Lisszabon, január 12. (Saj. tud. táv.) A kamara mai ülésén Franco, a konzervatív ellenzék vezére meginterpellálta a külügyminisztert a kölcsönre és annak a gyarmati vámbevételek által való biztosítására vonatkozó német-angol egyezmény-

— Magyarazza ki magát tüzetesebben! kérte La Pommerais.

— Uram: Tudományunk nevében, mely ma számos nemeslelkű vértanút számlál, jövők, hogy az erély és rettenhetetlenség legmagasabb összegét kérjem ki öntől, melyet egy emberi lénytől csak követelni lehet. Ha az ön kegyelmi kérvényét visszautasítják, akkor ön, mint orvos, a legalkalmasabb lény, hogy a kívánt felvilágosításokat megadja nekünk. A mi ezer másnál okvetlenül meghiusulna, önnél a legjobb eredmény adhatja és az ön jóindulatából ugyszólván egyszerűen földeríthetjük az egész modern fiziológiát. Meg kell ragadnunk az alkalmat és ha sikerül a kivégzés után az értelem egy jelét nyerni, az ön nevének dicsősége feledtetni fogja az árnyat, mely most reá tapad.

— Ah, most kezdem érteni önt. De minő lesz az ön kísérlete? Galvanizálni akar ön? Új vért vezetni a vérerekbe? Mindez keveset bizonyít.

— Semmi efféle! De a bárd metszés után ott fogok állani önnel éppen szemben. Az ön feje rögtön az én kezeimbe fog jutni. Es akkor a fülébe fogom önnek kiállítani: La Pommerais ur! Az életben kötött megállapodásunkra emlékezve, képes ön e pillanatban háromszor egymás után a jobb szeme pilláját becsukni, a másikat pedig fölnyitni? Ha képes erre, ha ért engemet, e szerint az emlékezőtehetség és az akarat folytatolagos fönmaradását bizonyítja, ugy a tudomány egy kiszámíthatatlan tapasztalattal gazdagabb. Ön maga pedig a tudomány hőse lesz.

Az elitelt egy pillanatig mély hallgatásba

ról. A miniszter azt válaszolta, hogy a kormánynak még nincs tudomása a meg-egyezés szövegéről, de az egyezés megkötésekor ugy az angol, mint a német kormány bizonyos ígéretekkel tett a portugál birtokok integritása tekintetében.

Püspökök konferenciája.

Budapest, január 12. (Saját tud. táv.) Vaszary Kolos hercegprimás a katolikus püspököket e hó 29-re konferenciára hívta össze.

A morvaországi sztrájk.

Mährisch-Ostrau, január 12. (Saját tud. táv.) A munkások képviselői elhatározták, hogy a bányagazgatói értekezlet engedményeit elfogadják. Mindazáltal a mély aknában, a mely a witkowitzi vasműveket látja el kőszénnel, azok a munkások, a kiknek ma reggel le kellett volna szállniok, sztrájkolnak.

Török-perzsa határviillongás.

Konstantinápoly, jan. 12. (Saj. tud. táv.) A török-perzsa határon komoly határkonfliktus támadt, a melyről azonban még nincsenek részletes adatok.

Az anatóliai éhínség.

Konstantinápoly, jan. 12. (Saj. tud. táv.) Az Agence de Constantinople hivatalos forrásból jelenti, hogy némely külföldi lapoknak az a híresztelése, hogy Anatóliában éhínség tört ki, teljesen alaptalan.

A görög miniszterválság.

Athén, január 12. (Saját tud. távirata.) Kumudurosz hadügyminiszter, a kinek helyébe Camadoszt nevezték ki, azért mondott le, mert költségvetését 4 és fél millióval áthágta, a mi az évi előirányzatot váratlanul módosította.

Dérouléde számkivetésben.

San-Sebastian, január 12. (Saj. tud. táv.) Dérouléde ideérkezett.

Nem teszi-e éppen ez a gyorsaság fájdalmasabbá a halált a nyaktúló, mint az akasztás által?

— Nekem szilárd meggyőződés, felelte Velpeau, hogy semmi fájdalmas érzés nem fejlődhetik ki ilyen rövid idő alatt. Igen, az egész érzés, ha fájdalmasnak kell neki lenni, csak képzőlet lehet. Nem lenne elég a szerves összefüggés rögtön elválása az agy és a szív között, hogy minden fájdalmat lehetetlenné tegyen? Az elképzelhetetlen.

— En remélem, legalább jobban, mint ön, felelte La Pommerais. Nem is a testi fájdalomtól való félelem okoz nekem kellemetlen érzést, hanem egészen más.

— Nem lenne szives megpróbálni ezt az érzést kifejezni?

— Hallja csak! Az emlékezés és az akarat szerveit nem érinti a bárd! Számtalan példánk vannak az ellenkezőre, semhogy rá hagyomány magamat beszéltem, hogy a lefejezett rögtön elveszt minden öntudatot. Mennyit beszélnek lefejezettek fejről, melyek a hozzájuk intézett kérdésekre a kérdező felé fordították tekintetüket! Emlékszik-e ön a bresti matróz fejére, mely a kivégzés után egy órával az irónt, melyet a fogai közé dugtak, kettéharrapta? Vajjon a tovább működő öntudat-e ez? ... Egy hét mulva bizonynyal meg tudom.

— Talán öntől függ, hogy az emberiség bizonyosat tudjon erről, mondta Velpeau ünnepeles nyugalommal. Es miért ütölkölnék, hogy épen ezért jöttem. Leghíresebb kollégáinknak egy küldöttsége küldött önhöz s maga a császár adott nekem e célra felhatalmazást.

maradt merülve. Aztán felállott, pá lépést tett a szóban végig s aztán így szólt:

— A megts ez hevensége bizonynyal egészen magamon kívül hoz. Egyébiránt jöjjön el a kivégzés reggelén megint. Megfogom önnek mondani, oda adom-e magamat a borzasztó kísérletnek. Ha nem, én ugy számítok rá, hogy ön a fejemet csendesesen a véres kosárba ejti.

— A viszontlátásta tehát. Gondolkozzék ön fölötte!

— A két orvos udvariasan üdvözölte egymást.

Velpeau orvos oda hagyta a czellát, hoi a fogoly ujra mély gondolkozásba merült.

Négy nap mulva, reggeli hat óra tájban, Beauquesne, Crozes abbé, Claude és Potier törvényészéki jegyző lépett a czellába. La Pommerais sapádan felült az ágyában arra, mire, hogy utolsó órája ütött s gyorsan felöltözött. Azután tíz percig Crozes abbéval beszélgetett, a kit örömet látott maga mellett.

Amint aztán az érkező Velpeau doktort megpillantotta, felkiáltott:

— Dolgoztam. Lássá.

Es mig az ítéletet felolvasták előtte, jobb szempilláját kcsukva tartotta s mereven nézett tágra nyílt bal szemével a sebészre.

Velpeau mélyen meghajtotta magát, azután a hóhérhoz fordult, ki belépett a pribékeivel és gyorsan intett neki.

A toilette gyorsan megtörtént; észrevették, hogy a haj elhagyululásának tünevénye az olló alatt nem volt látható. Nejének bucsulevele, melyet az abbé halkan felolvasott, könyeket csalt ki szeméből, melyeket a pap kegyeletesen felszáritott. Visszautasította a pohár pá-

Külügyünk a delegációban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 12.

Mindkét delegációnak ülése volt ma.

A magyar delegációban folytatták a tegnapi megindult nagyszabású külügyi vitát, s mindjárt az első szónok nem kisebb ember volt, mint Szilágyi Dezső. Ellenzéki részről Holló és Ugron, a közös kormány képviselőiben Kállay Béni beszéltek.

Szilágyi Dezső beszéde igazi nagyszabású politikai beszéd volt. Átölelte az egész külpolitikát, kiterjedt minden aktuális külügyi kérdésre. Természetszerűleg a beszéd súlypontja azon a két vitaponton volt, a mely a tengerészeti és külügyi jelentésekben is már domináló erővel jelentkezett: a gyarmatpolitika visszautasításán egyfelől, a hármasszövetséghez való ragaszkodásunk hangoztatásában másfelől.

Mint a tegnapi s az előző napok szónokai, úgy Szilágyi Dezső is határozottan elítélte a gyarmatpolitikai törekvéseket, a melyek lehetetlenek, erőnkkel semminemű arányban nem állanak és közgazdaságilag nem hogy hasznunkra volnának, hanem egyenesen megrontóink lennének.

A míg gazdag volt döntő súlyú érvekben a beszédnek ez az első része, ép oly erős logikával rombolta szét a továbbiakban Szilágyi azokat az állításokat, a melyekkel a függetlenségi párt Ugron töredéke a hármasszövetség ellen támadt. A hármasszövetség szükséges és hasznos voltát egyszerre igazolta s szavait általános helyeslés és tetszés kísérte végig.

Ugron Gábor beszélt Szilágyi után. ~~Holló~~ Hájósának a nyelv, czimer és lobogó kérdésben előterjesztett határozati javaslata mellett érvelt s újabb bizonyítékokkal támogatta azt a tényt, hogy a nemzetközi szerepléseknél a magyarság paritásos érvényesítését törvény ellenére mellőzik. Nem bizonytalan ígéreteket kér, hanem nemzeti jogaink érvényesítését köve-

teli abban a keretben, a melyet Holló határozatjavaslata jelez. A javaslatot elfogadja.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter felelt Ugronnak, majd Ugron viszonzválasza következett, Tisza István és Apponyi Albert grófok beszéltek még azután az elnök az ülést berekesztette.

Az osztrák delegáció mai tárgyalása avval kezdődött, hogy a hadügyminiszterium rendes költségvetésének harmadik olvasását levette a napirendről, mert a magyar delegáció még nem fejezte be tárgyalásait ebben a tárgyban, tehát még nem konstatalható a határozatok azonossága.

A delegáció azután áttért a hadügyminiszterium rendkívüli költségvetésére amelyet Popowski előadása alapján el is fogadott. A vita során Schachinger a mellett szólalt föl, hogy a katonaképzőintézetekben a vallásos és igazi osztrák szellemet ápolják, végül pedig felszólította az összes pártokat, hogy a haza szeretetével vezéreltessék magukat és egyenlőség ki valahára a nemzetiségi viszályokat.

A delegáció azután elfogadta a közös pénzügyminiszterium és a legfőbb számvevőszék előirányzatát.

Ladysmith a búrok hatalmában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 12.

Párison át jön Pretoriából az a szenzációs távirat, hogy a búrok Ladysmith városát, s a környéknek az angolok táborát domináló fensikjait és halmait megszállták. Ha ez a hír igaz, akkor a transzváli háborúnak egy jelentékeny része az angolok teljes vereségével záródott.

Mert nemcsak White tábornok veresége Ladysmith elesése, hanem Bulleré is, aki óriási sereggel áll már hetek óta a város alatt, hogy felmentse azt az ostromzár alól. A helyzete is aránylag előnyös volt. A búroknak két ellenfél között kellett operálniuk; szemközt White, aki igen előnyös állásokat tartott megszállva, mögöttük és oldalukban Buller. Ha e pillanatban

Legott működésbe jött a csapó deszka, a nyaklánc lecsapódott, a gomb engedett, a bárd csillogása elvillámolt. Egy borzasztó lökés rázta meg az állványt, a hajak égnek meredtek s a zaj visszhangja rezgett még, mikor az áldozat véres feje már a sebész kezei között vonaglott, az ujjait, a kezelőit és a ruháit vérrel fecskendezve be.

Komor, borzasztóan sápadt arcú volt, nyitott szemekkel és elgörbült szemöldökkel a fogak göröcsösen összeharapva.

Velpau gyorsan a fő fölé hajolt s a jobb lábba tagolta a megállapított kérdést. Bármily szilárd is volt ez az ember, az eredmény mégis megreszkettette: a jobb szem szemhéja lecsukódott, míg a balszem tágra nyitva nézett rá.

— Az Isten nevében még kétszer ezt a jelt! kiáltott kissé megdöbbenve.

A szempillák szétnyíltak, mintegy valamely benső erőlködés alatt, de a szempilla nem emelkedett többé fel. Az arc megmerevült, mozdulatlaná lett. . . . Vége volt.

Velpau doktor visszaadta a holt fejet a hóhérnak, ki azt a szokáshoz képest a már megmeremült test lábai közé tette.

A nagy sebész megmosta a kezét egy, a gépezet tisztítására szánt edényben. Körülötte szétszóródott a tömeg. Megtörölte a kezeit még mindig mélyen hallgatva.

Majd elmerengve, komolyan felkereste a kocsiját, mely a börtön sarkánál maradt. A mint beleült, látta a Mont-Parnasse irányában távozni a halottas kocsit, amelyben a kivégzett holtteste volt.

— mint a távirat jelenti — Ladysmith s a környék uralkodó pontjai már nem az angoloké, hanem a búroké, ez oly diadaluk, amely ép oly nagy dicsőség, mint amilyen erős biztosítéka új győzelmeknek.

Az angolok ladysmithi vereségének valószínűségét emeli az a hivatalos londoni távirat, a mely a minapi mérkőzés veszteségeit angol részről olyan óriási mérvűnek ismeri be, a milyent eddig még egyet sem ismertek el. 14 tiszt haláláról és 34 tiszt sebesüléséről szól a hivatalos jelentés s a legénységben való veszteséget 800 főre teszi. Óriási számok ezek a szokásos „egy” esetet képez. Az egészen természetes, hogy ehhez a beismeréshez viszonyítva nagyítják a búrok veszteségét, 2000 főre téve azt. A tény az, hogy a búrok veszteségüket, akármekkora volt is, elbirták, az angolok ellenben teljesen összetörték s Ladysmith ma már nem az övék.

Kellemetlen kezdet ez a két új fővezérnek, a kiknek reménye az abban van csak, hogy velük együtt és utánuk egy egészen új érintetlen erejű hadsereg érkezik Dél-Afrikába. Deczember 17-től e hó 8-ig tizenöt nagy szállítóhajó 15000 katonát hozott s mire egy egész hónap leperdül, e hó 17-ig még 10.000 embernek kell megérkeznie. Ebben az óriási számban pedig még nincs benne a mozgósítás előtt álló nyolczadik hadosztály.

Az új hadak felhasználásával egész új képet akar az angol hadintézőség a háborúnak adni. A régi vezérek közül elsőben is Methuen lordot vissza hívják. A Maggersfontein mellett lefolyt ütközet óta Methuen hadosztálya jóformán mozdulatlan. A csapatokban a legnagyobb depresszió és zűlés uralkodik. Az angol lapok maguk írják, hogy katonái csak fődött és jól védett sánczokból akarnak harcolni és nyíltan hangoztatják, hogy nem hajlandók ágyutöltelék lenni. Kitchener lord ezekkel az állapotokkal szemben kikötötte, hogy szabad kezet engedjenek neki és Robertsnek s hogy lelket önthessen az elaljasodott katonákba elsőben is vezérüktől szabadíttatja meg őket.

Távirati tudósításainkat itt adjuk:

Páris, január 12.

A *Matin*-nak azt jelentik Pretoriából, hogy a búroknak sikerült Ladysmith városát és az angol táborokat domináló fensikot a szomszéd halmokkal egyetemben megszállniok.

London, január 12.

A *Daily Mail* értesülése szerint az e hó 6-iki csatában Ladysmith angol helyőrségéből 14 tiszt elesett és 34 tiszt megsebesült, a legénység pedig 800-nál több halottat és sebesültet veszített. A búrok veszteségét 2000 emberre teszik.

(Ez természetesen angol forrás, tehát feltétlenül „hiteles“.)

London, január 12.

A kormány ismét óriási mennyiségű ágyut és bombát rendelt Krupp gyárában.

Berlin, január 12.

A német kormány határozott formában felkérte Krupp esseni gyáráat, hogy az angol kormány által nála megrendelt ágyukat és lövészeket ne szállítsa, mert Németország az angol-transzváli háboruban a teljes semlegességét akarja megővni.

linkát, melylyel megkínálták s a menet megindult. A főkapuhoz érve, a küszöbön találkozott a kollegájával. Halkan így szól hozzá:

— A viszontlátásra és . . . adieu!

Hirtelen elzárultak a nagy, vasszárnyas ajtók. A reggeli szél bevonult a börtönbe; napkelte volt. A nagy tér kinyult előtte, kettős lovassági orvonal által szegélyezve. Szemben, tíz lépésnyi távolságban, lovas csendőrök félkörének közepette, kik megjelenésekor kardot rántottak, a vérpad emelkedett. Bizonyos távolságban egy hírlapírókból álló csoport közepén levetették az emberek fővegeiket.

Amott lenn a fák mögött hallani lehetett a tömeg zaját. A háztetőkön a kíváncsiak, az ablakokban egynehány sápadt nő feketébe öltözött férfiak oldalán. A reggeli légen át fecskék szálldogáltak.

A nyaktiló egyedül látszott a szemhatárra két karjának árnyékait vetni, melyek közt az utolsó csillag pislogása volt látható.

Az elítélt összerezzen erre a szomorú látványra, aztán elszántam tartott a nyaktiló felé. . . . Fölment a lépcsőkön. A végzetes deszka előtt a kereszt után megsókolta a saját hajának egy fűrtjét, melyet a toalette alatt Crozes abbé vett fel a földről. „Neki!” . . . mondta.

Az öt ember alakja árnyként tűnt fel a vérpadon; a csend olyan mély volt e pillanatban, hogy a távolban egy kíváncsi alatt letört faág zaja egész a tragikus csoportig hatolt. Ekkor vette észre La Pommerais magával szemben az ő furcsa kísérletezőjét, a ki figyelte őt. . . . Osszeszedte magát s lehunyta szeméit.

A borkereskedelem érdeke.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 12.

Az aradi gazdasági egyesület borászati szakosztálya ma délelőtti ülést tartott, melyen Bauer Károly szőlőbirtokosnak, az ipartörvény, borkereskedőket és termelőket érdeklő 50-ik szakaszának módosítását illető javaslata került tárgyalásra.

Kossinszky Viktor elnöklete alatt jelen voltak az ülésen: Bohus István báró, Sármezey Akos, Szalay Károly, Halmai Andor, Szilvássy Géza, Laehne Hugó titkár.

Kossinszky Viktor terjesztette elő az indítványt, melyet a szakosztály *elben elfogadott*, amennyiben aggályosnak tartja a borkereskedőkre és termelőkre nézve az ipartörvény 50-ik szakaszának azon tervezett módosítását, hogy iparüző kereskedők, vagy azok meghatalmazottai, közvetlen előzetes felszólítás nélkül, csak viszont eladókat kereshetnek fel.

Az elnök az indítványozó helyes érveléséhez csatlakozik és javaslatba hozza, hogy a gazdasági egyesület kérje fel a földmivelésügyi minisztert, miszerint a borokra vonatkozólag a részlet megrendelések gyűjtése a törvényjavaslatból vétessék ki, olyan formán, hogy az a törvényjavaslatba felvett személyeken kívül másoknál is feltétlenül megengedtesék. Egyszermind indítványozza, hogy a földmivelésügyi minisztert kérjék fel, hatna oda, hogy ily megrendelések gyűjtői igazolás alá essenek, mely nyilvánvalóvá tenné, hogy tényleg természetes borok eladásával foglalkoznak s hogy az ügynökök, mint ilyenek szigorúan körülírt eljárásra köteleztessenek. Sőt kívánatos volna, hogy ennek kapcsán a *borügynöki intézmény végleg szabályoztassék* és a borügynöki, illetve alkuszi teendők ellátására kizárólag engedéllyel bíró, ahhoz értő, hites ügynökök jogosításának fel.

Bohus István báró csatlakozik az elnök indítványához, azonban kívánatosnak tartja, hogy a boron kívül hasonlóan a *konyak, törköly* és *seprű pálinka* is helyeztessék a kivételekbe a tervezett törvényjavaslatnál.

Laehne Hugó nem csak a miniszterhez kíván felírni, hanem egyszermind az országos gazdasági egyesületet és a társegyesületeket is felszólítani, hogy a javaslatot pártolva, hasonló értelemben irjanak fel.

A javaslatokat a szakosztály egyhangulag elfogadta s ezzel az ülés véget ért.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Zsidóné, opera. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: Ozigányszerelem, bohózat.
Este: Baba, operetta. (Páratlan bérlet.)

* Assael Aranka ma másodszor lépett fel a *Nebántsvirágyban* és a megtelt ház megmutatta, hogy a kezdő énekesnő teljesen kinyerte a közönség elismerését, mai fellépésével még nagyobb sikert aratott, úgy, hogy több dalát meg kellett ismételnie. Játéka még fesztelenebb volt, enekenben a biztonság meglátszott és ezáltal jobban csengett kedves és üde hangja. Most már igazán felvethetjük a kérdést, hogy a színházigazgatóság ne venné-e fontolóra a dolgot? mert mégis csak különös volna, hogy a nálunk fejlődő tehetségekben más városok gyönyörködjenek. *Pintér* a régi jóízű Floridor volt, ki sok derűtséget idézett elő; valamint *Czene* Stefánia is ki nyelvbőlés következtében vacsora után még ebédelni kívánczolt. (r.)

* A tragika adóssága. *Tövölgyi* Margit, ki a jövő hét elején két estén át vendégszerepel ná-

lunk, játékaival adósságot ró le az aradi közönséggel szemben. Maga írta, *Leszkay* Andrásnak, hogy adósnak érzi magát azzal a közönséggel szemben, melynek jóságát annyira érezte, míg Aradon volt. Adós maradt akkor *Fedora* eljátszásával. Az történt ugyanis, hogy *Tövölgyi* Margit „A notredamei toronyór” délutáni előadásán egy kiálló diszletzáróban oly súlyosan sebezte meg a karját, hogy már az este nem játszhatott. Akkor pedig *Fedora* volt kitűzve, melyet először kellett volna eljátszania. Van valami kedves a fiatal tragikának ebben a jó emlékező tehetségében, mely a régi adósság letörlesztésére bírja. Kétséget sem szenved, hogy az aradi közönség ezt a szeretetreméltó adósságtörlesztést hasonló gavallériával fogja fogadni.

* Szegedi szerző Aradon. *Balassa* Armin dr. szegedi ügyvéd Aradon is jőnevű — az irodalomban. A mi színpadunkon már nagy sikert aratott *A czéger* színművével. A mi közönségünk akkor meleg óvációban részesítette az ismeretlen, most alkalma lesz már a régi jó ismerősnek újra elismeréssel adózni. Egy igen szépen megírott egy felvonásos paraszt-tragédiája kerül a jövő csütörtökön nálunk színre. *Paraszt szívek* a címe. Játsszanak benne *Pethes* Imre, *Ruzsinszky* Ilona, *Pintér* Imre, *Bács* Károly és *Mezey* Péter. A bemutató előadáson a szerző is jelen lesz.

* *Tibor Lóri*, az aradi származású fiatal színész, a pécsi színházban legutóbb a *Lili* című szerepében lépett fel. Játékáról egyik lap a következőket írja: *Tibor Lóri* játszott és énekelte a címszerepet, fokozódó hatással. Leggyengébb volt, mint naiv falusi leány, sikkes, szemrevaló, mint fiatal asszony és telve érzéssel, mint nagymama. Különösen a *Lili*-keringőt énekelte nagy hatással, úgy, hogy azt (és ez talán fölösleges is volt) előlrol újra énekelte. Nem kisebb sikert ért el a francia chanson eléneklésével.

Sánta bácsi és a lutri.

— Szecessziós történet az Otthon körből. —

Budapest, január 12.

A Sánta bácsi — tetszik tudni — éppen nem szecessziós alak. Sőt! A legantikebb az antiquitások között. Már közel jár a hetvenhez, de ma is olyan naiv, mint egy tizenötödik századbeli várklasztrom kisasszonya. Sokat lumpolt ugyan már életében, de épenséggel nem látzik meg rajta. Nem is csoda, mindig festett vizet ivott, ha vigadott is, igaz, hogy aranypharabkból itta, de ma nem részegedett is le az italtól, mindig jókedvű volt, ha ivott. Mert mindig énekelt, sőt tánczolt is a pohár mellett.

Szóval, hogy ne fűzzük sokáig a rejtélyek fonálát, az öreg Sánta bácsi nem más, mint a Népszínház kiérdemesült kóristája. Tisztes külseje, jó modora juttatta be az írók közé s ott, mint mult századbeli ereklyét, tartogatják. Ha valamely külföldi notabilitás látogatja meg a kört, azt az elnökség rendesen körülvezeti az összes helyiségekben, azután odavezetik az előkelőséget az öreg urhoz s az elnök így szól:

— Ez pedig a Sánta bácsi!

Az öreg ur finom meghajlással bókol, mint egykor Richelieu bibornok, aztán némán üdvözli a vendéget, a ki, azt hiszem, legalább is Jókainak véli.

De térjünk e hosszú bevezetés után a tárgyra. Sánta bácsi valamikor a nyugdíjából és — a kibicpénzekből élt. Mert olyan játékosnak ő nem kibiczel, a ki nem nyer, vagy a melyik: közönséges smuczián.

Egyszerre azonban fordult a koczka.

Tetszik tudni, az Otthonban kártyázni is szoktak és pedig inkább nagyban, mint kicsiben. Így megtörténik, hogy egyik-másik letör, mint a Tokio a turfról. Egy ilyen esetben történt, hogy Sánta bácsi odalejtett a vesztéshez és grand seigneurri mozdulattal nyújtott át egy ötvenest neki.

— Parancsol?

Általános álmétkodás. Mi történhetett? Mije, kije halhatott meg a Sánta bácsinak. Volt egy nagynénje Prágában? Vagy bácsija Amerikában? De hiszen oly öreg ő maga is. A tiszteesség és köteles kegyelet nevében kijelentem, hogy kasszabetörésre senki sem gondolt.

A fődolog az, hogy a vesztő, mint a vesztők általában, nem sokáig gondolkozott, hanem sietett elveszteni az ötvenest is.

— Majd holnap megadom! — szolt oda Sánta bácsinak s épen menni készült.

— Kérem, szolgálhatok talán még egygyel?

Általános elszörnyűködés. De már most gyanakodni kezdtek.

Sánta bácsi pedig e naptól fogva a milliómos bankár szerepét játszotta. A ki megszorult, az Sánta bácsihoz fordult és sohasem hiába. Idővel sugdosni kezdtek a Sánta bácsi mesés gazdagságáról. Végre is *Barna Dóri*, a mindig vidám redaktor és *Szomaházy István* az örök bohém, meg nem állhatták a hallgatást. Közrefogták az öreg Sántát és vizsgálóbírói komolysággal faggatni, vallatni kezdtek.

— Most már mondja meg elvégre is Sánta bácsi, kitől örökölt? Kit titott agyon? Vagy melyik bankban járt hajnalban?

— Ugyan-ugyan! — pironkodott az öreg.

— Hát végre is fejtse meg a maga talányát. Ne irigykedjék, hiszen mi is szegények vagyunk és becsületesek!

Sánta bácsi ravaszul hunyorgott s a tulsó asztal felé bökött a mutató ujjával.

— Hát tetszik látni a *Bródy* Sándor urat?

Ott kaláberezik.

— Hát aztán?

— Megütöttem vele tavaly nyáron a nagy ternót!

— Ugyan-ugyan Sánta bácsi, hiszen akkor már el volt törölve a lutri!

— Nem tesz semmit! Mi még is lutriztunk — a *tártlin!*

— Hogy-hogy?

— Hát ugy kérem alásan, hogy három hónapig tártliztunk a mult nyáron *Bródy* urral!

— No és?

— Aztan tetszik tudni nem nyert tölem a három hónap alatt — egy árva pártit. Ez volt az én ternóm!

Styx.

Papp Árpád hazatérőben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 12.

A szatmári testvérgyilkosság során sokat irtak a lapok *Papp* Árpádról, aki a mult évben Amerikába utazott. Öcscsét agyonlőtték, bátyját pedig gyilkosságban való részességért bebörtönözték s most ő a Papp-család örököse. Hiresztelték, hogy a testvérgyilkos földbirtokos az Amerikában élő *Papp* Árpádot is el akarta tenni láb alól, sőt a mende-monda szerint méreggel már el is pusztították őt. Egy Newyorkban élő magyar fiatalember a napokban levelet irt Budapesten lakó szüleinek s a leltben azt írja, hogy közelebbről ismeri a másik világ részbe szakadt *Papp* Árpádot. A levélnek *Papp* Árpádra vonatkozó része így hangzik:

... Aurél testvéremnek három-négy hét óta jövedelmező foglalkozása van. Az ugynevezett Gembli-házak részére készíti a játékasztalokra való roulette-lapokat. Egy-egy táblával megkeres 5—10 dollárt s ha szorgalmasan dolgozik, elkészíthet hetenkint hat darabot. Szóval megtalálta szerencséjét és szép vagyona tehet szert. Nem kevésbé érdekes, hogy az, aki Aurélt megtanította erre a munkára, senki más, mint a szatmári gyilkosságban sokat emlegetett *Papp* Árpád.

Ó a Papp-család egyetlen számbavehető tagja és vagyonának örököse. Ez a tizenkilenc esztendősfü máj egy év óta van Amerikában. Bár édes anyja gyakran hívogatta, még sem ment haza, mert szülei annak idején nem engedték meg neki, hogy színész legyen. Most azonban, a családi tragédia után, táviratozott szüleinek, hogy a gyilkosság következtében Aurél a jövő héten már önállóan fogja vezetni üzletét. Nekem Papp Árpádot haza kellene kísérnem s náluk a gazdaságban segédkezni. A Papp fiu és Aurél folyton azzal ostromol, hogy megyek-e vagy sem. Az igazat megvallva, még nem tudom, pedig csak egy-két nap választ el az uttól. Papp Árpád még ma itt van, nem tudom, mikor fog hazamenni. Addig mi látjuk el a mindennapi szükséglettel... Sch. Pista.

A sokat szenvedett Papp Árpád tehát nem-sokára Szathmáron lesz megint s vallomásával bizonyára még sötétebb képet ad annak a bűnpörnek, melynek egyik főalakja az unokabátyja másik pedig a tulajdon fivére lesz. Csak egy megtört, összezuzott aggastyánnak hoz haza némi vigaszt: az édesapjának.

Polgármester és kaszinó.

— Az Aradi Közlöny tudóstíjójától. —

Arad, január 12.

Makói levelezőnkől érdekes hírt veszünk, mely Széll György, Makó város volt polgármesterének a társaságból való kizárásáról szól. Több kaszinói tag indítványt adott be a makói kaszinó-egylet választmányához, hogy Széll György volt polgármestert zárja ki tagjai sorából.

Az indítványt indokolással kísérik, mely pontokra osztva, mint valami vádirat, szórja az egykori polgármesterre a legkevésbé sem hízog jelzőket, közöttük olyanokat is, hogy való-ságát büntető járásbíró-ság elé kerülő jelen-tesnek is beillenek.

A beadvány pontjai a következők:

1. Széll György köztisztviselőben álló egy-eket rágalmaz.

2. Vakmerő hazugságokat oly célzattal bocsát világba, hogy azokkal másokat kompromittáljon.

3. Széll György összeférhetetlen természetű és gonosz indulatu ember.

A 4-ik vádpont a legenyhébb, mivel ez Széll Györgynek egy elintézetlen lovagias ügyét foglalja magában.

Bizony ezek nem kis dolgok s ha a vádpontokat a kaszinó választmánya komolyan mérlegeli és azokat valóban beigazoltaknak fogja tekinteni, akkor a kaszinó alapszabályai értelmében Széll Györgyöt határozottan ki kell zárni a tagok sorából.

Makón, hol az utóbbi időben hozzá lehet-nek szokva a szenzációkhoz, ez a dolog nem kis meglepetést keltett s bár általános véle-mény, hogy a sorsára rászolgált, akadtak, kik pártját fogták Széll Györgynek ebben az ügy-ben. Ennek a körülménynek következménye lehet az a hír, melyet újabb értesülésünk folya-mán vettünk. Híre jár ugyanis, hogy az illető kaszinói tagok, Széll kigolyozását kérő indítvá-nyukat visszavonták.

Nem kutatjuk, hogy mennyiben van igazuk az indítványozóknak, ez a kaszinó dolga, ha ugyan, a gyenge alapon álló visszavonási hír igaznak bizonyulna, a kaszinó véleményét majd nem provokálja. A jelenség azonban min-denetre világosan szól a makói társadalmi élet elvadultságáról, mikor a sok időn át volt pol-gármestert ilyen vádakkal illethetik. S nem vál-toztat a dolgot, akár jogos ez a vádaskodás, akár jogtalan.

Verekedés Szentesen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 12.

Minél közelebb jut a választás napja, annál jobban nekivadulnak az erkölcsök Szentesen. Ez lesz az első u. n. tiszta vá-lasztás, de akik a helyzetet ismerik Sima városában, azok azt mondják, hogy korrumpáltabb, szennyeesebb választási küzdelem nem volt az utolsó tíz évben, mint a va-sárnapon lesz.

Simáék semmitől sem rettennek vissza. Ugy érzik, hogy most kell megnyerni a csatát, vagy örökre elvesztették. Tegnap este vér is folyt. Egy korcsmában Páz-mándy hívei ültek együtt, köztük két kép-viselő is, mikor hirtelen rájuk ütöttek Si-ma Ferencz emberei és ki akarták üri-teni a korcsmát. Pázmándyék azonban nem ijedtek meg, hanem botokkal, székek-vel neki estek Simáéknak, és olyan parázs verekedést rögtönöztek, hogy beillett volna egy kis angol—bur csatának is. A vége az lett, hogy Simáék meghátráltak.

Ma délelőtt két század katonaság ér-kezett Szentesre.

A katonaságot azért látták jónak előbb hozatni le a felzavart városba, mert mára hirdették a szocialista jelölt, Mezőffy Vilmos nagyszabásu beszédét is. Szente-sen pedig nemcsak Simáék magyarázzák fütykösök segítségével a „tiszta“ választást, hanem a szocialisták is.

Mezőffy ma három órás beszédet mon-dott.

Simáék és a szocialisták között, hir szerint megállapodás jött létre, hogy a mennyiben valamelyikük reménytelenül menne bele vasárnapig az ütközetbe, az visszalépteti jelöltjét és csatlakozik ahhoz, a melyik több kilátással bír.

A helyzet egyébként Dienesekre nézve a legbiztosabb s ha most abszolút többséggel nem kerülnek is ki a küzdelemből, egy pótválasztáson győzelmük csaknem bizonyos.

HIREK.

— Arad megye közgyűlése. Arad megye tör-vényhatósága ez évi első evnegyedes közgyűlé-sét e hó 29-én délelőtt 9 órakor tartja meg. A megjelent tárgysorozat szerint több bizottság kiegészítése lesz napirenden. A közigazgatási bizottságból a megbízatási időtartam lejárta folytán kilépő választott tagok helyét töltik be, a törvényhatósági erdészeti bizottságba egy tör-vényhatósági bizottsági tagot választanak, ugy-szintén a központi választmánynál üresedésben levő egy tagsági helyre. A közgyűlésen töltik be Hirsch Béla felmentése folytán megüresedett szolgabírói helyet is.

— Az osztrák béke-kabinet. Körber dr. a leendő osztrák miniszterelnök, mint táviratilag jelentik, vasárnapig bevégi a pártokkal való tárgyalását s ekkora, előreláthatólag, meg is alakíthatja kabinetjét. Az új kabinet teljesen a béke létrehozására alakul s feladata lesz a né-meteket és cseheket kibékíteni és a kiegyezést a reichsrattal végleg megszavaztatni. Ha ez si-kerül, végleges parlamenti kormány alakul.

— A jótékony hölgyek közvacsorája. Holnap szombaton lesz a napja annak a várva-várt es-télynek, melyet az aradi szegény tanulókat se-gélyező egyesület rendez a „Fehér Kereszt“ szálló nagytermében. Több év óta nem volt az aradi közönségnek része ilyen zsánerű estély-ben s így annál nagyobb az érdeklődés a mu-latság iránt. Ragyogó, tarka élet költözködik

majd a mesevilággá varázsolt terembe, hol a jótékony-ság szolgálatában álló hölgyek kedves felszolgálása, mosolya teszi élvezetessé az ott eltöltött időt. A megterített asztaloknak, a buf-fetnek, dohány-tözsdének, virágos pavillonok-nak meg lesz a vendégük s nem fog szüne-telni egy perczre sem a vidám hangulat. Mi-kor ez a kedélyes része a mulatságnak véget ér, a táncz következik, melynek a végéről, csak reménykedő jókedv rovására beszélhet-nénk. Egy szóval minden kilátás meg van, hogy az estély teljességében sikerüljön, s di-cséreteret szerezzen az özv. Hauser Károlyné urnő vezetése alatt álló női rendező gárdának. Az estélyre szóló karzatjegyek az első sorba 4 koronáért, a második sorba 2 koronáért kap-hatók.

— Viktoria királyné tavaszi pihenője. Utóbbi időben sok szó esett a hírlapokban Viktoria királyné tavaszi utjáról. Eddig rendszert Nizza mellett Cimierben töltötte az angol ki-rályné a tavaszt, az idén azonban, úgy beszél-ték, nem megy oda, mert a francia lapok go-rombán bántalmazták. A World, a londoni tár-saság jól értesült lapja most azt írja, hogy Viktoria királyné tényleg elkerüli az idén Niz-zát, de csak azért, mert ott egymást követi a fejedelmi vendég, a kiket fogadni kénytelen ez pedig nagyon fárasztja őt. Nem mult el délután, hogy egymást ne követték volna a látogatók, este az ebédnél vendégek, azután a szalonban vendégek, ez nem pihenés. Már a mult tavaszon elhatározta, hogy nem megy többé Cimierbe. A királyné legjobb szeretett volna Porto Finoba menni, de ott nem lehetett megfelelő lakást kapni. Így azután Bordighera és San Remo között marad csak választás.

— Új központi pálya-udvar a fővárosban. Ismét felmerült egy fővárosi lapban a nyugati pálya-udvar kihelyezésének s a fővárosi pálya-udvarok központi rendezésének terve. A do-logról úgy irtak, mint elhatározott, s a közel jövőben megvalósítandó ténnyről. Tudósítónk utánajárt a dolognak és illetékes helyről azt az értesülést szerezte, hogy a hír ezuttal is még korai. Már többször meg volt írva, hogy a kor-mány a nyugati pálya-udvarról a köszénraktárt és a javító-műhelyt akarja és fogja is kihe-lyezni. Minden egyéb marad úgy, ahogy eddig volt. Ennek a két objektumnak a kihelyezése is tetemes összegbe kerül, melyet költségveté-sen kívül a beruházási kölcsön terhére fognak fedezni. A teljes átalakításhoz szükséges közel 50 millió forint ez időszerint egyáltalán nem áll a kormány rendelkezésére.

— Zsur a városházán. A Kölcsey-egyesü-let január hó 19-en, pénteken d. u. fél 5 órakor tartja második felolvasó estélyét a városháza disztermében következő műsorral:

1. Nehány vétség a művészet ellen. Irta és felolvassa Kereskedő László tanár ur.

2. Magyar táncok. Chován Kálmántól. Zongorán előadják Kovács Mariska és Steingass-ner Margit urhölgyek.

3. Szavulat. Tartja László Gyula ur, a városi színház művésze.

4. Részlet a Hugenották-ból (az apród éneke.) Énekli Ruzsinszky Ilona urhölgy, a városi színház művésznője. Zongorán kíséri Schreyer Harry ur.

Helyárak: Ülőhely 1 korona (családjegy 5 helylyel 4 korona.) Belépő-jegy 60 fil. Deák-jegy földszintre 30 fillér. Jegyek kaphatók: Ifj. Klein Mór, Révész Nándor, Kerpel Izsó és Kep-pich Zsigmond uraknál.

— A megyei levéltárnok nyugdíjazása. A megyegyűlés sorrendjének egyik pontja szerint Bittó Károly megyei levéltárnok a törvényha-tóságtól nyugdíjaztatását kéri. A kérelem e hó 29-én kerül tárgyalásra.

— Munkásemberek kitüntetése. A hivatalos lap mai száma közli ezt a legfelsőbb kéziratot: Személyem körüli magyar miniszterem előterjesz-tése folytán a magyar honvédség számára létesített laktanyák, illetve tanintézetek építése körül szer-zett érdemeik elismerésül: Benedicty József ál-

lami főmérnöknek Ferencz József-rendem lovagkeresztjét, Duda Nándor kőműves-pallérnak, Pöll Ferencz és Peszler István ácspallérnak, végre Csarady János főpallérnak az ezüst érdemkeresztet adományozom. Kelt Bécsben, 1899. évi december hó 30-án. Ferencz József s. k. Széll Kálmán s. k.

— **Négy átirat.** A januári megyegyűlés érdekesebb ügyei között szerepel négy átirat, melynek tárgyalása alig fog vita nélkül keresztül menni. Két átirat, mely legutóbb szerepelt a város közgyűlésén a kolozsmegyei és a szolnok-dobokamegyei, melyek a saját megyebeli képviselő jelöltek megválasztása érdekében emelnek szót. Baranyamegye a megyei tisztviselők helyzetének és ellátásának sürgős rendezése tárgyában, Marosvásárhely közönsége pedig a kvóta felemelése ellen küldött átiratot.

— **Az állatvédők nemzetközi kiállítása.** A bécsi állatvédő egyesület — mint nekünk írják — elhatározta, hogy nemzetközi állatvédő kiállítást rendez. Holland dr. volt az ügy előadója; kifejtette a kiállítás programját, a mely szerint az öbön hónapig eltartó nagyméretű alkotás lenne. A vállalkozás új és eredeti voltában biztosítékát látja annak, hogy pénzügyileg is sikerre fog vezetni. Az elérendő haszonból egy állatvédő palota volna építendő. A kiállítás helyül a rotunda és a kiállítási parknak ehhez csatlakozó részét ajánlja, s úgy véli, hogy 1902-ben kellene megnyitni. A kiállítás nyolcz osztályban mutatná be az állatok táplálását, nevelését, gondozását, földrajzi elterjedésüket, hasznukat a ház körül, az állami és magánéletben, háboruban, békében a táplálkozás, ruházat és biztonság céljaira, a mint ez az egyes korszakokban fejlődött máig. Másfelől azután bemutatná a kiállítás az állatkinzások sokféleségét és gyakorlati példákon tanítana meg, hogy mit kell az ellen tenni. — Többen szólottak hozzá ehhez az előadói tervhez a nehézségeket hangsúlyozván, a melyekkel pénzügyi és egyéb szempontokból is jár, de Holland dr. felvilágosításai után az egyesület hét szó ellenében egyhangulag elfogadta az előadói tervet, s elhatározta, a kiállítás megvalósítását.

— **Pályázat a kerületi orvosi állásra.** Horváth János dr. az elhunyt gáji kerületi orvos helyének betöltésére január 27-iki határidővel most írták ki a pályázatot. Az állás 2200 korona évi fizetés, megfelelő lakbér és 800 korona letartási atalánnyal van egybekötve, azzal a feltétellel, hogy az orvos köteles kerületében lakni.

— **A korona érték és a nép.** Legutóbb Pestmegye gyűlésén vetette föl Förster Aurél, hogy a hatóságnak éber figyelemmel kell kísérnie a kötelező koronaszámítás első napjait, mert a népet csalják. Hogy ez az állítása igaz, arról két tudósítónk számol be. Az egyiket megyénk-ből, Nagy-Kamarásról kapjuk, ahol dobszóval autak kívül a kötelező koronaérték számítását, de a nép alaposan félreértette. Azt magyarázta ki belőle, hogy az ezüst forint január elsejétől előtérteledett s nyakra-főre igyekezett mindent azon túl adni, s az öreg Busi Imre így vité meg „zsídónak” azt a 12 forintot, melyet föl benyulva a múlt századba még akkor vett föl, mikor pengő pénzben számoltak.

— **Tán nazarikus lett maga, hogy ezt a régi és elfelejtett adósságot megadja?**

— **Nem a.** De gondoltam: könnyitek a lelkiismeretemen. Meg aztán megnyomorítom vele az urat.

A másik híradásunk arról szól, hogy a főváros közelében lévő falvakban elhitették, hogy az ezüst forintot csak nagy utánjárással váltja be a kincstár, ők azért jöttek ki, hogy beszédjék a forgalomképtelen forintosokat és becseréljék, de mivel nekik költségük van rá egy ezüst forint után 15 fillért levonnak. Sikerült is többeket lépre vinni. Mindezekből kitetszik, hogy az átmenet idejében a hatóságnak kétszeres éberséggel kell résen állani.

— **Temetés.** Horváth János dr. gáji kerületi orvost ma délután 3 órakor temették el nagy részvét mellett. A temetésen jelen voltak a város részéről Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Sarlot Domokos főkapitány, az orvos-egylet Posgay Lajos dr. főorvossal az élén, a kerületi betegsegélyző pénztár Fromm Frigyes elnökkel s az összes tisztviselőkkel, Neuman Ede, ifj. Neuman Adolf, Madarász gáji rendőrkapitány, Herzel Bernát stb. A halottas háznál Tisch Mór dr. kerületi orvos mondott rövid, megindító beszédet a kar-társak nevében. Az elhunyt koporsóját sok kos-zoru borította, közöttük az aradi orvosi karé.

— **Felszámoló bank.** A mai hivatalos lap a fővárosi pénzügyi köröket egy bank felszámolásának hírével lepi meg. A fővárosi bank részvénytársaság likvidál. A hivatalos lap közli a következő meghívót:

A Fővárosi bank részvénytársaság vasárnap azaz 1. évi január 28-án délelőtti 11 órakor az intézet helyiségében (V. kerület, Erzsébet-tér 1. sz. a.) rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. cz. részvényes urak ezennel az alapszabályok 21. és 24. §-ainak értelmében tisztelettel hivatnak meg. A közgyűlés napirendje: a) Több részvényes indítványa a társaság felszámolásának elhatározása iránt. b) Határozathozatal a felszámolás módjának megállapítása tárgyában. c) A felszámoló megválasztása, valamint 3 rendes és 2 pót-felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása. d) Határozathozatal, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság felmentése iránt.

A felszámoló intézet vezérigazgatója Beck Dénes igazgatósági tagjai: Herz Vilmos, Neumann Rafael dr. és Landsberger Izidor. Alap-tőkéje 800,000 korona 4000 darab 100 frtos részvényben. 1894-től 1898-ig az intézet osztalékai voltak: 7, 5.50, 5.50, 5, és 5 forint. Részvényeinek árfolyama volt 1894. év végén 95 frt, 1898. végén 82 frt. A takaréknak betét átlaga a legutolsó Compass szerint 49,869 frt, a váltó tárcza 13,014 frt. — Tiszta nyeresége a múlt esztendőben 23,466 frt volt.

— **Arad gyomra.** Ez alatt a Zola-féle regény-czim alatt a városi fogyasztási felügyelő-ség összeállítására alapján a múlt év folyamán Aradon levágásra került állatok statisztikáját közöljük. E szerint levágtak 3288 szarvasmarhát, 9360 borjút, 3908 juhot, 9540 bárányt és 8838 sertést. Ezek összességben 34,934 darabot tesznek ki.

— **Crispi fia fegyencz.** Megirtuk volt, hogy Crispinek, a volt olasz miniszterelnöknek fia ellen ékszerlopásért büntető eljárást folytat az olasz bíróság. Ma volt ebben az ügyben a vég-tárgyalás Rómában, s mint tudósítónk táviratozta, a fiatal Crispi négy évi fegyházra ítélték.

— **A Kölcsey-egyesület ülése** czimű közleményünkre vonatkozólag Benedek Árpád annak helyreigazítására kért fel bennünket, hogy a helyi írók mellőzéséről szólva Tiszti Lajosról mondott szavai tévesen lettek reprodukálva, mert tudomása van róla, hogy a nevezett szerkesztőt jótékonyczélu matinékon többször felkérték már a közreműködésre. Így tehát a neki tulajdonított kitéltet nem használhatta.

— **Nagy bőra Fiumében.** Nemrégiben adtunk hírt arról a rémséges pusztításról, melyet a bőra okozott a magyar tengerparton. Most újra nagy bóráról veszünk távirati tudósítást. A vihar oly nagy Fiumében, hogy az utcákon köteleket huznak és abba fogódzkodva járnak az emberek.

— **Eljegyzés.** Koncz Mariska kisasszonyt Aradon eljegyezte Bartha Gábor.

— **Szomorú állapotok Londonban.** Egy Londonban élő fiatal aradi iparosnak ma Aradra érkezett leveléből közöljük a következő részt, mely érdekesen mutat a háboru következtében alaposan megváltozott londoni viszonyokra:

A csata kitörése óta, írja a szóban lévő fiatal iparos, nagyon rosszul megy a munka

és minden munkás attól fél, hogy két hét múlva még rosszabb állapotok fognak bekövetkezni. A jövő héten Angolország legkiválóbb legjobb vezérei és katonái érkeznek Délafrikába és ha, amint ez nincsen kizárva, ezek is veszítenek és ezek a legkiválóbbak sem győzik le a burokat, jaj akkor az angol munkásoknak, semmi dolguk sem lesz! Most mindenki őrzi és megtartja pénzét, nem vásárol semmit, a munkásoknak fele sétál, nem dolgozik. Gyárosok, akik több 1000 munkást foglalkoztatnak, arra buzdítják munkásaikat, menjenek a csatába. A Maple és Company asztalgyáros cég 50 forintot és egy lovat ad minden munkásának, aki hajlandó a harcztérre menni; egy másik cég: Sulbred és Company összes munkásainak, akik hajlandók a csatátérre menni, távollétük alatt is megadja a teljes fizetést, melyből családtagjaik megélhetnek. Több cég, de azt természetesen már a reklam kedvéért, a csatátér közvetlen közelében kórházakat létesítettek és azt reménylik, hogy a csata után azért bő kárpótlásban fognak részesülni. Szóval az angolok jó üzletemberek és a humanizmusból is hasznot akarnak látni. De azért lépten nyomon látható a lehangolt-ság és a közönség osztatlan részvéte az el-esett tiszték és katonák hátramaradt családtagjai felé fordul. Csak a színházak nem érzik a háboru súlyát. Azok tömve vannak, sőt ott találkoznak most az emberek előszeretettel hogy beszélhessenek a colensoi, ladysmithy és más afrikai pontokról érkezett táviratokról és hírekről. Most még érdekesebb London, mint máskor, csakis a szegénység észlelhető erősebben, mint máskor, mert biz az eltávozott katonák családtagjairól eddig az állam nem igen gondoskodott. Az általános hangulat pessimistikus és még sok szomorú hírre vagyunk elkészülve, mely a harcztérrel a legközelebbi időben ide fog érkezni.

— **Az északi express vonat kisiklott.** Brüsszelből táviratozzák, hogy a Szent-Pétervár-Os-tende-London közötti északi express vonat reggel 8¹/₄ órakor, a mint az odaváló pályaházba berobogott, kisiklott. A lokomotiv és a hozzákapcsolt csomagkocsi összetört. A mozdonyvezető, fűtő és három utas könnyebb természetű sebesülést szenvedett.

— **A tél.** A tél végre állandó hideggel köszöntött be. Az egész országban a fagypon-t alatt maradt a hőmérséklet. Az időjárás általában száraz, részben derült, hideg, csak a Dunántul és Erdély egyes helyen havazik. A hőmérséklet országsszerte — 4 °C körül ingadozik, a leghidegebb ma is Erdélyben van, a hol Botfaluban ma reggel — 8 °C-t mutatott a hőmérő. A tenger melléken enyhe, derült az idő, Fiumében ma reggel + 3 °C volt a hőmérséklet. Budapesten reggel — 4 °C-t mutatott a hőmérő, az égboltozat nagyobb részben derült. A kellemes téli idő a korcsolyázóknak igen kedvező s már tegnap megnyitották a fővárosi jégpályákat is.

— **Menelik Párisban.** A vilákiállításra mindenkori Párisba megy, császárok, királyok, urak és szegény ördögök egyaránt. Egyebek közt Menelik királyról, Abessinia olaszverő uráról is hire ment, hogy ellátogat a kiállításra. Hogy hivatalos megerősítése nem jött ennek a hírnak, a francziák kezdtek már kétségbeesni. Mert ez a köztársasági nép ugyan nagyra van avval, hány koronás fő lesz a vendége. Most végre megjött a megnyugtató párisiak részére. Hivatalosan megerősítették Menelik látogatását.

— **Az albertfalvi emberöléshez.** Az Albertfalván történt véres verekedés ügyében a vizsgálat erélyesen folyik. Dragovics József az agyonvert Dragovics Rudolfnak testvérbátyja még mindig az új Szent-János kórházban fekszik, majd állandóan eszméletlen kívül. Fejsebei oly súlyosak, hogy agysérülésre lehet következtetni. Ha életébe nem is kerül, örökre beteg marad az emlékezetes napnak, a mennyiben a sebekből legjobb esetben mint „hülye” épülhet föl.

— **A Dunáról.** A földmívelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentés

szerint a Duna tegnap óta Schördingtől Budapestig apadóban van, innen azonban egész Orsováig árad a víz. A budapest feletti szakaszon az apadás teljesen jégmentes. Paksnál zajlás van. A mai jelentések szerint Foktő és Gerjén között erős jégtorlasz van 592 centiméternyi vízmagassággal. Fajoznál 81 centiméternyi apadás van tegnap óta, a mi annak a jele, hogy az erős jégtorlasznak megtörése van, vagy legalább is megcsuszott. Baja, Mohács és Zimony között közepes vízállás mellett áll a jég.

— **Legyen béke.** A nemzetközi béke-egyesület berni irodája emlékiratot intézett *Mac Kinley*hez, az amerikai egyesült államok elnökéhez, a melyben arra kéri, hogy a mint a pápa tette, ajánlja fel ő is közvetítő tevékenységét a béke létesítése érdekében Angliánál. Az egyesület egyidejűleg felhívást intéz mindazokhoz, a kik kívánják, hogy a transzváli háborúnak immár végét vessék, hogy erre vonatkozólag tegyenek írásbeli nyilatkozatot, s küldjék azt be a berni központi irodának.

— **Mérnök kisasszony.** Megjelent az első magyar mérnök nő a látóhatáron. Nem a mi főiskolánkon tanult, hanem Zürichben, s most az építészmérnöki vizsgálat letétele végett jelentkezett a budapesti József-műegyetemen. *Paulasz Erikának* hívják, s Beszterczére való. A leendő építészkisasszony gyakorlatilag már tanúságot tett tudásáról, amennyiben valahol Erdélyben épített egy két emeletes szállodát. Ha leteszi vizsgálatát, ő lesz az egész monarchiában az első nő, a ki építészmérnöki diplomát szerzett.

— **A pinczeszövetkezetek.** Az aradi gazdasági egyesület borászati szakosztálya ma tárgyalta a többször említett pinczeszövetkezet ügyét. Az alapszabályokat végleg megállapították s elhatározták, hogy több száz példányban kinyomatják és a nagyobb szállóbiratokoknak és hegyközségeknek megküldik magyarázó körlevél kíséretében. Az a terv, hogy hegyközségenként kisebb szövetkezeteket alkotnak, melyeknek Aradon lesz a központja.

— **Öngyilkos vasuti pénztárnok.** Karánsebesről jelentik lapunknak, hogy ott tegnap öngyilkosságot követett el *Fernbach József* vasuti pénztárnok. Három órára volt kitűzve a pénztár-vizsgálat és az a gyanu, hogy a szerencsétlen vasuti tiszt az állam pénzéhez nyúlt. A vizsgálatot ma indították meg, a mely ki fogja deríteni öngyilkosságának okát.

— **Törökök Franciaországban.** Konstantinápolyi jelentések szerint ott azt beszélik, hogy megint két katonatiszt és egy előkelő polgárnak a fia szökött Franciaországba. Azt beszélik továbbá, hogy Konstantinápolyban két mohamedánt, a kik a Kaukázusból érkeztek oda, letartóztattak, mert komolyan gyanúsítják őket, hogy merényletet kíséreltek meg a szultán ellen.

— **Letartóztatás a kórházban.** A szegedi közkórházban *Bende Antal* rendőrkapitány letartóztatott egy embert. Megjelent ott két rendőrrel és bekísértette a városházára *Jánossy Sándor* kintornást, akit különféle büntettek miatt már évek óta országsszerte köröztet a *battonyai* kir. járásbíró. Ilyen gonosztevők gyakorta keresik fel a kórházakat, hogy ott kitelejenek és éppen azért a hatóságok meg szokták oda küldeni a körözött egyének névsorát. Ily módon került ma kézre *Jánossy Sándor* is. Figyelmessé lett reá *Garay József* kórházi gondnok és értesítette a rendőrséget. A letartóztatott egyént a holnapi nap folyamán *Battonyára* kísérik és átadják a kir. járásbírósnak.

— **A világposta jubilál.** Németország indítványára 1874. október 9-én Bernben tartott értekezleten 21 állam szövetkezve megalkotta az általános posta-egyesületet. Bernben emléktábla őrzi a nevezetes nap emlékét. Nehány évvel a megalakulása után már óriási méretekben kiterjedt a nemzetközi postai-egyesület, s 1878-ban Párisban tartott kongresszusán felvette a világposta nevet. A kötelekhez tartozó államok összes lakói ma 1000 millió embert tesznek. A svájci szövetségtanács az egyesülés 25 éves múltjának megünneplésére most kongresszusra hívta a kötelekhez tartozó összes államokat ez évi július 2-ára Bernbe. A kongresszus több napig fog tartani, s kirándulásokkal lesz össze-

kötve. Az összes európai nagy államok, az amerikai egyesült államok s több más Európán kívül fekvő ország is megígérte részvételét, sőt többen megígérték már képviselőiket is.

— **Nyilttér a betörőkhöz.** Jól kezdődik a XX. század. Furcsábbnál furcsább dolgok kerülnek napfényre és nyilttérbe. Igenis nyilttérbe, mert erről szól a hír. *Lugoson* ugyanis most az a szokás járja, hogy a tolvajokhoz és betörőkhöz nyilttérben beszélnek. A betörések ott napi és éjjeli renden vannak. Egyik ottani lap nyilttérében a következőt olvassuk:

Mélyen tiszteltek!

Van szerencsém a lugosi t. cz. betörő urak tudomására hozni, hogy én az idén nem öltem disznót s így éléskamráim egészen üres. Esetleges betörések így hát minden eredmény nélkül lesznek és csak ajtóimban és ablakaimban tesznek kárt.

Lugos, 1900. jan. 10.

Dengel Gyula s. k.
gyógyszerész.

Hogy mit fognak erre a t. betörők válaszolni erre kíváncsi most egész Lugos, melyre ezután egész Európa tekint.

— **Elégedetlen bányamunkások.** Prágából táviratozzák: A schlani és kladnoi bányavidéken egy idő óta forrongás mutatkozik a bányamunkások között, a melynek alapja a munkások állásfoglalása a társaságok-kérdéssel szemben. E hó 14-ére gyűlésekre készülnek a munkások, a melyeken követeléseikről fognak táncskozni.

— **A cseléd jutalmak kiosztása.** Aradvárosnak a cselédek részére kitűzött díjait ma kellett volna az illető bizottságnak kiosztania. A bizottság ülését, hol ezt elintézik, hétfőre halasztotta.

— **Gyilkosság szerelemből.** A *Lippán* történt gyilkosság részleteit levelezőnk újabbban a következőkben írja meg: Hat hét előtt meghalt *Gyikits Mitru* 40 éves lippai földműves. El is temették és ugylátszott, hogy a bus özvegy, *Gyikits Anicza* hamarosan vigasztalja magát. Észrevehető volt ugyanis, hogy szeretője, a 22 éves *Ruszu Petru* egészen nyilvánosan jár a házhoz. De nem sokára arról kezdtek beszélni a szomszédok, hogy *Gyikits Mitru* bizony nem természetes halállal mult ki, az asszony mérgezte meg. E hírek nesztét vette a hatóság is és letartóztatta a gyilkos asszonyt, ki szörnyű tettét bevallotta. *Gerdánovics* temesvári kir. törvényszéki bíró és *Szigeti dr.* törvényszéki orvos ma exhumáltatták *Gyikits Mitru* holttestét és folytatták egész nap a további vizsgálatot melynek nyomán gyanu támadt arra nézve, hogy *Petrovits Szida* és *Marian Gyulo* asszonyok is okozói volnának a nem régen és hirtelenül elhalt férjeik halálának. A vizsgálatot, melynek eredményét egyelőre még titokban tartják, holnap folytatják.

— **Egy bűnös ügyvéd öngyilkossági kísérlete.** Krakkóból jelentik, hogy *Kratter Frigyes dr.* lemergi ügyvéd, a kinek 1898. áprilisában Amerikába történt szökése nagy feltűnést keltett, ma délután oda érkezett. Bátorsággal jött, mert *salvus conductus* kapott az igazságügyi kormánytól. A mint Krakkóban másodosztályu kupéjából kiszállott, egyenesen az állomás egy félreeső helyére ment s ott revolveréből háromszor lőtt önmagára. Az első golyó tüdejét érte, a másik kettő bordáin elcsuszott. Súlyos, de nem feltétlenül életveszélyes sebeivel az egyetemi sebészeti klinikára szállították, a hol a kezelő orvosnak kijelentette, hogy csak az fájni neki, hogy nem sikerült meghalnia. A körülmények arra vallanak, hogy már régen elhatározta, hogy Galicziába visszatérve megöli magát. Mindössze pár krajczár pénzt találtak nála s egy levelet, a mely felirata szerint csak *Kratter* halála után bontandó fel. A levél a rendőrségnél van.

— **Pisztolypárba, mint népszimű-motivum.** Ha a szalonokban a paraszt-tempók kezdenek meghonosodni, viszont a nép a szalonokból el-esett fogásokkal kárpotolja magát, például *Sze-repen*, (*Biharvámegye*) két paraszt legény ösz-

szetűzött egymással egy leány miatt és pisztolypárba jutottak. Az esetnek részletei azonban oly érdekesek, hogy megérdemlik a bővebb megemlékezést. Egy leány körül legyeskedett ifj. *Gábris Dezső* és *Bodor János*. A leány azonban — hajh, a régi nóta! — nem tudott választani a két szerelmes között; egyformán mosolygott mind a kettőre. Egy éjszaka ifj. *Gábris Dezsőnek* az a többé nem szokatlan ötlete támadt, hogy éjjeli zenét ad imádoztjának. A szerenád meg is történt és ifj. *Gábris Dezső* azon meggyőződéssel távozott el, hogy ha ez sem hatja meg a leány szívét, akkor a kőnél is keményebb az. Persze, hogy meghatotta a leány szívét, de másban esett hiba. Ugyanis *Bodor János* megneszelte a szerenád történetét és másnap beállított a lányhoz jámbor arczczal, hogy ő adta az éjjeli zenét. Később toppant a szobába ifj. *Gábris Dezső*, de hajh, csak ne toppant volna! Ott találta imádoztját a vetélytársa karjaiban, aki boldogan szedegette a csók-fizetéseget a hazudott szerenádért. Már ez több volt a soknál és ifj. *Gábris Dezső* párbajra hívta ki *Bodor Jánost*. Élethalál harcra, pisztoly-párba. Igen ám, de pisztoly nem akadt sehol. De könnyen segítettek magukon. Ellopták a mezőőrök pisztolyait és az erdőszélen kiállottak. Persze segédek és orvosok nélkül. Amint azonban *Gábris Dezső* eldurantotta a mordályát, *Bodor János* se vette tétrefára a dolgot, hanem dicsőségesen — megiramodott. Ifju *Gábris Dezső* pedig diadalmasan tért vissza a faluba és nem lehetetlen, hogy e hősiesség magatartása mégis csak feléje billenti a szerelem mérlegét.

— **Az előrehaladott szezon miatt a raktáron lévő összes téli szükségleti cikkek** leszállított gyári árák mellett árusítatnak Aradon *Porter Vilmos* koronás áruházában a Központi Szálloda épületében. Hisszük, hogy a t. közönség saját érdekében fel fogja használni ezt a kedvező alkalmat.

— **Baleset a gyárban.** *Pausán Jánosnak* a *Neuman-féle* gyár alkalmazottjának munka közben, saját vigyázatlanságából úgy megrándult a karja, hogy válperece kificzamodott. *Pausán* lése könnyebb természetű.

— **Szökött katonák a buroknál.** A transzváli háboru összegyűjtötte mindazokat a katonados véré katonákat, akik a békés katonai foglyelmet odahaza nem állották, s hadsergek kötelekéből ki kellett hogy lépjenek, a háboruban azonban elemükre találunk. Így legutóbb arról értesülünk, hogy a német hadsereg volt hadnagya: *Brüsewitz*, a boereknél szolgált, s egy tüzerüteg parancsnoka lett. *Brüsewitz* neve híres Európaszerte arról az esetről, amikor egy *Siepmann* nevű mehanikussal összetűzött és azt leszurta.

— **T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk,** hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (*Szabadság-tér 20. szám. Telefon 266. sz.*) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— A főváros tűzbiztosítása.** Budapest székesfőváros mult hó 27-én tartott rendkívüli közgyűlésen a mintegy 20 millió korona értékű képviselő épületei és ingóságai tűzbiztosításával csaknem egyhangulag az *Oszták elemi biztosító* részvénytársaság budapesti fiókigazgatóját bízta meg. Ezen intézet cartellen kívül állván a szövetséges biztosító intézetek ajánlata ellenében tetemesen több díjat ajánlott fel. A székesfőváros ezen határozata annál figyelemre méltóbb, mert ezt az említett intézet megbízhatóságának és vagyoni biztonságának megvizsgálása után hozta. Ugyanez a példommal megemlítjük, hogy *Sopron* szah. kir. város épületeit és ingóságait 10 évi időtartamra 2 millió korona érték erejéig szintén az *Oszták elemi biztosító részvénytársaságnál* biztosította tűzbiztosítással.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A Kossuth Lajos betegsegélyző és temetkezési egyesület** Aradon 1900. év január hó 14-én délután 3 órakor, saját helyiségében rendkívüli választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tag urakat ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség. Targysorozat: Titkár lemondása és új titkár választása.

Könyvelő és pénztáros.

— Bizalom és ellenőrzés. —

Budapest, január 12.

A csehországi helytartótanács közelebb körrendeletet intézett a csehországi takarékpénztárakhoz, melyben az ugynevezett „egy hivatalnok rendszer” eltörlése érdekében meghagyja a takarékpénztáraknak, hogy minden ügykör el látására más-más hivatalnokot alkalmazzanak, nevezetesen pedig a könyvelői és pénztárosi teendők elvégzését ne bizzák ugyanazon emberre. Természetesen községi takarékpénztárakról van szó, melyek közül Ausztriában nem egy olyan létezik, mely csupán egyetlen hivatalnokot alkalmaz, a ki a pénzt kezel, a könyveket vezeti, jelentéseket, kimutatásokat készít s végzi a csekély kiterjedésű levelezést. E takarékpénztárak csak a hét egy-két napjának bizonyos óráiban nyitvák a közönség részére s az intézetnél lévő egyetlen hivatalnok is csak mellékfoglalkozásként látja el a takarékpénztár ügyeit s rendszerint községi tisztviselők, tanítók vagy kisbirtokosok sorából választatik. E takarékpénztárakat most nagyon alterálja a helytartótanács felemlített rendelete s az ellen a minisztériumhoz akarnak felfolyamodni, mivel a rendelet oly kötelezettséget ró rájuk, melyet jelen berendezkedésük mellett nem teljesíthetnek.

A helytartótanácsnak azonban elvileg mégis igaza van; a könyvelő nem lehet egyszersmind pénztáros, mert, ha e két hivatal ugyanazon kezdekbe helyeztetik, az ellenőrzés legegyszerűbb követelésének sem lehet eleget tenni. Köztudomású dolog ugyanis, hogy a pénz- és értékkezelésnek a könyvvitel a legbiztosabb és állandó ellenőre, természetesen csak akkor, ha egyik se vág a másik hatáskörébe, sem pedig egyik a másiknak szubordinálva nincs. A magyarországi pénzügyintézetek, a legapróbbakat se véve ki, ma már tisztában is vannak azzal, hogy a pénztárkezelés és könyvvitel két különböző feladat lévén, ugyanazon hivatalnok által nem végezhető — ~~és tényleg nem is ismerünk~~ már Magyarországon olyan takarékpénztárt, melynek könyvelő egyszersmind pénztárosa is volna az intézetnek, sőt hitelszövetkezeteink sincsenek már e tekintetben rászorulva a csehországi helytartótanács figyelmeztetésére.

Ha mégis a fentemlített rendelet megjelenése alkalmából a kérdéssel foglalkozunk, azt azért tesszük, mert kisebb pénzügyintézeteinknél nem látjuk az elvet akként keresztül vevő, hogy a két hatáskör szabatos különválasztása és koordinált volta kellő garanciát nyujtanának az iránt, hogy a könyvelés a pénz- és értékkezelést a legpontosabban ellenőrizi. Névleg a két hatáskör minden intézetnél el van különítve egymástól, de tényleg sok helyen összefolynak a szálak s a könyvelő pénzügykezelővé válik vagy arra akkora ingerenciát gyakorol, minőt gyakorolni nem volna szabad. Tapasztaltuk ezt a legutóbb köztudomásra jutott malverzációk alkalmával itt is, ott is, amott is, nem a pénztáros, hanem a könyvelő sikkasztott s azok, akik a pénzügyintézeti kezelést helyes elméleti alapon ismerik, de a gyakorlatban mutatkozó ferde kinövésekről tudomásuk nincs, csodálkozva kérdezték, hogyan jutott a könyvelő az elsikkasztott pénzhez és ha hozzájutott, hogyan van, hogy a pénztáros nem volt büntetve? E kérdésre a választ megadja a malverzációk története.

Ujvidéken a takarékpénztár könyvelője egymaga, a pénztáros minden hozzájárulása nélkül, kezelte az inkasszó végett beérkezett váltókra befolyt összegeket, melyek soha sem helyeztetek a pénztárba, a könyvelő a saját fiókjában tartotta ezeket a pénzeket, s küldte be, ha be-

küldte a megkereső pénzügyintézetnek, szóval, ezen üzletág kezelése tekintetében úgy járt el, mint ha ahhoz a pénzügyintézetnek nem is volna semmi köze. Más esetekben is tapasztaltuk, hogy bizonyos bevételek kezelésével állandóan a könyvelő van megbízva, az pedig számos vidéki pénzügyintézetnél megtörténik, hogy az üzleti órákon kívüli jelentkező vidéki váltóadóstól a könyvelő csupa szivességből átveszi a törlesztést és a kamatot, amiben semmi rossz szándék nem rejlik, de a könyvelő mégis szabálytalanul járt el; rossz példát ad s emlékező tehetsége megtagadhatja a szolgálatot, midőn aztán a zavarok fölhalmozódnak s végre nehezen tisztázhatókká válnak.

Vannak ismét pénzügyintézetek, melyeknél a könyvelő főnöke a pénztárosnak; azzá tették-e, vagy maga tette magát azzá, mellékes, de rendelkezik, utalványoz, sőt utalvány nélkül is teljesített kifizetéseket az automatához hasonló pénztárossal, aki soha sem tudja, mit vett be, mit adott ki, mi van és minek kell lenni a pénztárban; hiszen feljegyez a könyvelő hűségesen mindent, minek törné az eszét azon az a tisztas öreg ur, akit pénztárosnak beállítottak. A könyvelő kétségkívül fontos szerep teljesítésére vén hivatva, sokszor ő a lelke az intézetnek, ő az egyetlen szakértő, neki van legtöbb üzleti érzéke, ő ismeri az intézet helyzetét annak minden elágazásában, minélfogva természetes, hogy neki kell az igazgatóságot is tájékoztatni és szakvéleményének irányadónak kell lenni. De egyre nincs hivatva, arra, hogy pénzt kezeljen s a pénzügykezelésbe tényezőként folyjon be, sőt az utalványozással sem lehet a könyvelőt megbízni, mert mihelyt pénztárt kezel vagy utalványoz, már felmerülhet azon gyanu, hogy a könyvek esetleg nem tisztán vezetettek, mert érdekelt fél vezeti azokat.

Ime egy új kérdés a pénzügyintézeti reform terén, mely eddig nem volt megvilágítva. Remélhető, hogy nem kerüli el azok figyelmét, akik pénzügyintézeteink kezelési és ellenőrzési rendszerének tökéletesebbé tételén buzgólkodnak. Csak egyet akarunk még e kérdés kapcsán felemlíteni: azt, hogy soha semmiféle reformeszmét ne tárgyaljunk az alkalmazásban álló egyének jelleme és megbízhatósága szempontjából. Ne mondjuk ezt: erre nincs szükség, mert könyvelőnk és pénztárosunk talpig becsületes emberek, akár az egyikre, akár a másikra rábízhatjuk Dárius kincsét is. Ez a határtalan bizalom már sok intézetnek okozott bajt és amíg ez a szempont lesz az irányadó a reformeszmék elbírálásában, addig haszontalanul vesztegetjük az időt ezeknek az eszméknek a megvitásával. M. P.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 13. A szegény tanulókat segélyező-egyesület estélye (Fehér Kereszt.)
Január 20. Ronacher-estély a várbeli tisztú kaszinóban 1/2 9 órakor.
Január 27. Műkedvelő-előadás, utána társas vacsora és táncz a várbeli tisztú kaszinóban 8 órakor.
Február 1. Tanítók táncmulatsága (Polgári fiúiskola díszterem.)
Február 3. A helyőrségi tisztú táncvizalma 1/2 10 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi hivatalnokok betegsegélyező-és temetkezési együletének táncvizalma (Vadember.)
Február 4. Az aradi mézáros és hentes ifjuság táncvizalma (Központi szálló.)
Február 17. Műkedvelő-előadás, utána társas vacsora és táncz a várbeli tisztú kaszinóban 8 órakor.
Február 27. Ronacher-estély a várbeli tisztú kaszinóban 1/2 9 órakor.

(=) Az Aradi Kereskedők Köre az alábbi meghívót teszi közzé: Van szerencsénk a t. tag urat a f. hó 14-én, vasárnap d. u. 2 órakor, a Kereskedők Körében (Szabadság-tér 9. sz. I. em.) tartandó társas összejövetelre tisztelettel meghívni s egyszersmind értesíteni,

hogy ezen alkalommal több értékes tiszteletdíjjal egybekötött Carambol-verseny is tartatik, melyen kizárólag csak kör tagok vehetnek részt. Tisztelettel a vigalmi bizottság.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A pof-matador.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 12.

A Bach név gyűlöletes és szomorú emlékü a magyarnak. Mégis, ennek a névnek szerzett egy kis becsületet ma Bach Lőrincz a pestvidéki törvényszék előtt. Azért került a bíróság elé, mert nagyon sértette az önérzetét, hogy Vecsésen a vasuti kalauz *komisz svábnak* nevezte. Van azonban Bach Lőrincznek egy nagy hibája is: örületes módon szereti a pofont, természetesen nem kapni, hanem osztogatni.

A mikor Bánó József elnök felszólította, hogy mondja el az esetet, így szólt:

— A szent-lőrinczi állomáson két kollégámmal fel akartam szállni a vonatra, de a kalauz figyelmeztetett, hogy a kocsik megteltek már. Nem sokat hederítettem rá, hanem felugrottam s aztán felemeltem magamhoz a két társamat is. A kalauz utánam kiáltott:

— Megálljatok, *komisz svábok*, majd Vecsésen megtanítalak benneteket!

Nagyon megsértett azzal, hogy *komisz svábnak* nevezett s a mikor Vecsésen megállt a vonat, kiszálltam s úgy vágtam pofon a kalauzt, hogy neki dült a kocsiknak.

Elnök: Hát aztán?

Vádlott: Az ügy el volt intézve.

Elnök: Magának több ügye is volt?

Vádlott: Igen. *Reichensberger* János egyszer megtorkolta az apámat a korcsmában. Amint ezt meghallottam, fölkerestem *Reichensberger*t és —

— Megverte?

— Nem. Csak *fölfigyelmeztettem egy pofonnal*. Azóta *Reichensberger* folyton azzal fenyegetett, hogy agyonlő. Ezt nem tűrhettem. Vecsésen összetalálkoztam vele megint a korcsmában és ...

— Fölpofozta?

— Ugy van. Pofonvágtam.

— Hát a korcsmáros?

— Pofonvágtam.

— Hát *Sextius Mihály*?

— Pofonvágtam.

— És a többiek?

— Mind pofonvágtam.

— No szép! Maga, úgy látszik, nagyon is önérzetes ember.

A törvényszék hatóság elleni erőszak, könyvnyü testi sértés és súlyos testi sértés miatt, figyelemmel a vádlott őszinte beismerésére és büntetlen előéletére, egy hónapi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte Bach Lőrinczet. Az ítélet jogerős lett és a pof-matador azonnal megkezdte büntetését.

A mikor a fogházör elvezette, a törvényszék tagjai távolról egy pofon csattanását vették hallani.

§ Affér az új rend miatt. Pollák Illés dr. budapesti ügyvédi kamara ügyésze egy tárgyaláson hevesen összetűzött Eördögh András törvényszéki bíróval. Gutlohn Mór, a Fonciére elhunyt hivatalnokának a hagyatéki ügyéből származott bűnyűgyet tárgyalták. Gutlohn örökösei a bírónak kirendelt hagyaték gondnokával, Gleichmann Lajos fővárosi ügyvéddel vádat emeltek Stern Salamon ellen, aki állítólag eltulajdonította Gutlohn négyezer forint értékű butorát. A tárgyaláson, amelyen a panaszosokat dr. Gleichmann Lajos, a vádlottat Pollák Illés képviselte, Pollák Illés a tárgyalás elhalasztását és újabb vizsgálat megindítását kérte. A törvényszék — formai okok miatt

— elhatározta a tárgyalás elhalasztását, de újabb vizsgálat megindítását nem tartotta szükségesnek. Pollák Illés a határozat ellen fölébeztett és új határozatot kért. A törvényszék ismét kimondta előbbi határozatát, mire Pollák Illés ez ellen a határozat ellen is fölébeztett. Eördögh elnök erre ezt mondta:

— Az ügyvéd ur eddigi, valamint az ezután bejelentendő fölébeztéseit tudomásul veszi a törvényszék. Egyébként, ha a törvényszék tudta volna, hogy a védelem ilyen széles mederben viszály az új bünvádi perrendtartásra való hivatkozással.

Tovább nem mondhatta az elnök, mert a visszaélés szóra fölugrott helyéről Pollák Illés ur és izgatottan odavágta:

— *Megyek az igazságügyminiszterhez.* Azután a közönségre mutatott Pollák Illés és hivatkozott a hallgatóságra, mint a sértés *annua*. Eördögh elnök közbevágott:

— A bírósággal szemben nincs szükség tanukra, itt hiteles jegyzőkönyv készül. Ez volt az első affér.

SPORT.

+ A Turista-egylet alapszabályai. Az aradi hegyvidéki turista-egylet alapszabályait a magy. kir. belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

+ Az aradi atlétikai klub választmánya holnap, szombaton este 9 órakor ülést tart a központi-kávéház külön termében.

Ajándék a gyűjtőknek.

Aki az Aradi Közlönynek öt új negyedéves előfizetőt gyűjt, az teljesen ingyen és bérmentve kapja meg a magyar könyvpiac legszebb díszmunkáját

Mikszáth Kálmánnak

A JÓ PALÓCZOK

ezimű 50 koronás művét.

Aki az Aradi Közlönynek három új negyedéves előfizetőt gyűjt, az teljesen ingyen és bérmentve kapja meg

Bartók Lajosnak

TÉLI REGÉK

ezimű 32 koronás gyönyörű aczélműszelvényekkel illusztrált díszmunkáját.

Beküldött címekre mutatványszámokat az Aradi Közlönyből két hétig ingyen küld a kiadóhivatal.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Fiatallal asszony. Nagyon jól estek elismerő szavai. Legyen meggyőződve, hogy mint eddig, ezennel is bátran és elszántan fogjuk folytatni a harcot a mindinkább terjedő ledérség és trágárság ellen, mely a színpadon ütötte fel fejét. Buzdításul azt írja: „semmiféle guny ne térítse le erről a megkezdett ösvényről.” Akik ezt az iparkodásunkat guny tárgyává teszik, azok csak serkentenek a harcra, és minél többen lesznek a gunyolódók, annál erősebben megyünk a küzdelemben, mert annál nagyobb a baj is, melyet le kell legyőzni a társadalmi tisztesség szent nevében. Udvözlét.

NAPIREND.

Január 13. Szombat. Róm. kath. naptár: 40 vértanú katoná. — Protestáns naptár: 40 vértanú katoná. — Izraelita naptár: Sabbat, Besalach. — Görög-keleti naptár (Január 1.): Ujesztendő. — A nap két 7 óra 30 perczkor, nyugszik 4 óra 16 perczkor. — A hold két 2 óra 21 perczkor, nyugszik 5 óra 28 perczkor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 765.2 milliméter, délután 2 órakor 765.6 milliméter. Hőmérséklet reggel 7 órakor C° — 2.7, délután 2 órakor C° — 2.3. Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EK. 2, délután 2 órakor EN. 3. Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult, ködös. Csapadék az utóbbi 24 órában hónyomok.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagy, délen csapadék.

Szabadágharozói emléktárgyak országos múzeuma (színházépület 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óráig délután 6 óráig. — Belépti-díj: Hétköznap 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekléymúzeum helyisége melletti ülésterem.

Január 13. Gőzgépezetők és gőzkazánfűtők vizsgálja. — Az aradi tanítótestületek segélyalapjának közgyűlése délután 1/2 órakor (Polgári fiúiskola rajzterem.)

Január 14. A német-peregi gazdák szarvasmarha tenyésztő szövetkezetének alakuló közgyűlése. — A borosjenői kaszinó közgyűlése. — A Kossuth Lajos betegsegélyező-és temetkezési-egylet választmányi ülése délután 3 órakor.

Január 17. Az aradi első gyártelep részvénytársaság rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Január 19. A Kölcsey-egyesület második felolvasó-estéje délután 1/2 órakor (Városháza.)

Január 21. Kubelik Jan hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Január 25. A nagy-buttyini takaré- és előlegezési-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Január 26. Körállatorvosválasztás Ternován.

Január 28. A német-sági takaré- és segély-egylet mint szövetkezet közgyűlése délután 1 órakor.

Január 29. Arad megye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Január 30. Jegyzőválasztás Világoson.

Február 4. Az aradi vonós-négyes kamarazene hangversenye délután 5 órakor (Központi szálló.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 12.

Szeszélyes időjárásunk van. A lanyha havazás után hűvös keleti szél uralg 3—4° R. O. alatt.

Az üzlet folytonosan szünetel. A kereskedők a beraktározott árut kezdik lassan eladni, beletörődve a közel két korona veszteségbe métermázsánként, félnek, hogy a különbözet később nagyobb lesz.

A behozatal ma közepes volt. Élénk kínálat, lanyha vételkedv, nyomott árak mellett kelt el ma a behozott 7—800 mmázsa buza és 3—400 mmázsa tengeri. Egyéb gabnamban lényegtelen hozatal.

Mai árak: 50 kgr. súlyegységet véve alapszámításnak, korona-értékben:

I-ső minőségű buza 6.80—7.—

Középmínőségű buza 6.70.

Tengeri 4.00—4.10.

Rozs névleges jegyzés 5.50—5.60.

Arpa névleges jegyzés 5.20—5.30.

Zab névleges jegyzés 4.20—4.30.

Az irányzat lanyha.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1900. jan. 12-én tartott heti állatvásárról. —

A kedvező időjárás dacára csak közepes felhajtás volt. A beállított 183 drb ló közül csak a rosszabb fajta kelt el; 215 drb sertés közül a félhizottak jó keresletnek örvendtek. A szarvasmarha piacra 162 drb jött, melynek nagy része a gyengeborjúk és másodrendű ökrök mind elkelték.

Arak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágás elsőrendű párja — koronáig. — Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 360—450 koronáig. Szarvasmarha hizalási célra 520—570 koronáig. Igásökrök párja 440—460 koronáig. Fejőstehén kis borjas 120—230 koronáig. Szopóborjú levágásra darabja 16—38 koronáig. — Rugottborjú drbja 46—75 koronáig. Juh párja — koronáig. Bárány párja — koronáig. Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondaló drbja — koronáig. Hintóslo párja — koronáig. — Igásló elsőrendű párja — koronáig. — Igásló másodrendű párja 230—290 koronáig. — Parasztló párja 120—200 koronáig. Rossz ló (levágásra) párja — koronáig. Elcsigázott ló párja — koronáig.

Sertés vásár: Hizott sertés kigrja 80 fillérig. Félhizott sertés kigrja 72—76 fillérig. — Süldősertés párja 46—70 koronáig. Pecsényemalacz drbja 6—8 koronáig. Fiaskocza drbja 64—115 koronáig. Paraszthizalású sertés — koronáig. Három hónapos malacz párja — koronáig.

Baromfi vásár: Hizottliba párja 10—13 koronáig. Soványliba párja 6—7 koronáig. — Fialtliba párja — koronáig. — Kappan párja 4.00—5.— fillérig. — Idei csirke sütni való párja 1.60—2.40 fillérig. Idei csirke rán-

tani való párja 1.00—1.40 fillérig. — Gyöngy-csirke párja — koronáig. Rucza párja idei 4.00—5.00 fillérig. — Pulyka párja 3—12 koronáig. Tojás 5 drb 40 fillér.

Halpiacz: Eleven hal kigrja 2.40 fillérig. Vágott hal kigrja 2.— fillérig. — Jegelt halak kigrja 1.20 fillérig. — Apróhalak kigrja 80 fillérig. Kecsege kigrja — fillérig.

A piac 12 órakor oszlott szét.

— Népies gazdasági tanfolyamok. A földművelésügyi miniszter támogatásával az aradi gazdasági egylet, tudvalevőleg népies gazdasági tanfolyamokat tart a megye területén. A kiadott kimutatás szerint az előadásoknak programja a következő:

Erdőhegyen Laehne Hugó g. e. titkár a szarvasmarhatenyésztésről, Baross László főh. urad. intéző a takarmánytermelésről ad elő január 4., 9., 16., február 6. és 13-án délután 4 órakor; Nagy-Zerinden Laehne Hugó és Baross László adnak elő fenti tárgyakból január 5., 10., 17-én., február 7. és 14-én délelőtt 9 órakor; Szentléányfalván ugyan ők az előbbi tárgyakból január 7., 11., 18., 20. és február 4-én délután 3 órakor; Nagy-Kamaráson Vársárhelyi József földbirtokos a talajművelésről, Vársárhelyi József földbirtokos pedig a vetések ápolásáról ad elő január 7. 11., 18., 31. és február 4-én délelőtt 9 órakor.

— Lemondó igazgatók. Egy Budapesten megjelenő esti ujság azt írja, hogy a Nemzeti baleset biztosító részvénytársaság igazgatóságának kebelében változás áll be. Nyitrai Zsigmond állásáról már lemondott, míg Ormódy Vilmos, aki a társaságnak elnöke, legközelebb szándékszik megválni az intézettől.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 12.

Déltőzsde. A buzakínálat mérsékelt, vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett csupán néhány ezer métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaművek közül rrsz tartott, arpa javult, a többi gabonaművek nyugodt. Időjárás nyugodt.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilsra	7.65—7.66
Buza szeptemberre	7.80—7.81
Rozs áprilsra	6.33—6.34
Zab áprilsra	4.99—5.—
Tengeri májusra	4.91—4.92
Repcze szeptemberre	11.70—11.85

Zárul 4 órakor:

Buza áprilsra	7.65—7.66
Buza szeptemberre	7.80—7.81
Rozs áprilsra	6.34—6.35
Zab áprilsra	4.99—5.01
Tengeri májusra	4.92—4.93
Repcze szeptemberre	11.70—11.80

Zárul 4 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	750.—
Magyar hitelrészvény	746.—
Leszámitolóbank részvény	505.—
Rima-Murányi vasmű részvény	673.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	644.—
Közuti vasut	866.—
Városi villamos vasut részvény	338.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. január 12.

Magyar aranyáradék 40/0	97.75
Magyar koronááradék 40/0	94.80
Magyar arany 4 1/2 0/0	100.—
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.50
Magyar keleti vasut	99.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.75
Magyar italmegváltási kötvény	99.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	95.—
Magyar nyeregyorsrajegy kölcsön	180.25
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	137.25
Osztrák papíráradék	98.75
Osztrák áradék ezüst	98.60
Osztrák áradék arany	97.75
Koronááradék	99.—
1860-iki államsorsjegyek	136.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1825.—
Magyar hitelbank részvény	745.—
Osztrák hitelintézet részvény	747.80
Osztrák-magyar államvasut	643.—
20 frankos arany (Napoleonondor)	19.24
Német birodalmi márka	118.10
London	242.40
Paris	96.15

S z e s z ü z i e t.

— Január 12. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 110 korona, kicsinyben 112 korona, finomított szesz nagyban 113 korona, kicsinyben 115 korona hordó nélküli per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót
Szárított moslék 11 korona métermázsanként.

REGENY-CSARNOK.

Dr. Moreau szigete.

— Regény. —

Írta: H. G. Wells.

Az Aradi Közlöny számára fordította:

[23] Mikos Lajos. [Utanymásolás után.]
(Folytatás.)

A leopárdember utat tört magának a magas nád között, a mely a mint továbbhaladt, összecsapódott mögötte, s nekivágott M'ling arcának. Mi, a kik a tartalékban futottunk, a nádashoz érve, letaposott ösvényt találtunk magunk előtt. Vagy egy negyed angol mértföldet futhatunk a nádásban előre, azután bozótos sűrűségbe tévedt a hajsza, s itt csak lassan mozoghattunk, bár egy csapatban haladtunk előre, mert a lombok belecsapódtak arcunkba, a szivós tolyondár bekapott hajzatunka, vagy hurokba fogta bokánkat, s a tüskés növények megszakgatták ruhánkat s a ruhával együtt kitéptek belőlünk egész husdarabokat is.

— Itt négykézláb futott keresztül, szolt Moreau, a ki épen előttem szalad nagy lihegve.

— Senki sem menekül, szolt a farkasmedve, arczomba nevetve. A vadászat izgalma áthatotta egész lényét.

Utunk szikladarabok közé vezetett. Láttuk, hogy az üldözött vad négy lábán előttünk rohan, s vissza-vissza mordul ránk. Erre a látványra felüvöltöttek gyönyörűben a farkas emberek. A leopárdemberen ruha volt még mindig, s a távolból volt arcán még mindig valami emberi; de négy lábának tartása macskára vallott, s belapult háta elárulta tisztán az üldözött vadat. Atugrott néhány tüskés sárgás bokrot, s azután eltűnt. M'ling közepén volt, közte és közöttem.

Csaknem valamennyien alább hagytunk a hajsza kezdő sebességével, s hosszú gyors léptekkel haladtunk. Láttam a mint a tisztáson haladtunk, hogy az üldözők sora oszlopból vonallá fejlődött. A hiénasertés folyton mellettem szaladt, futás közben egyre rám ügyelve, s olykor-olykor röffentve egyet összeránczolt ormányán.

Lihegve, bukdácsolva, tüskéktől marczangolva, harasztba, nádba keveredve így üldöztem én is a leopárdembert, a ki megszegte a törvényt, s a hiénasertés vad rőfögéssel szüntelenül mellettem futott. Fejem szédült, szivem iszonyuan vert, halála voltam fáradva, s nem mertem mégsem elmaradni a többiektől, hogy egyedül ne maradjak borzalmas társammal. Előretámolyogtam, bár alig álltam a lábamon, a tropikus délután fulasztó melegében.

Végre bágyadozott a vadászat dühe. Beszorítottuk a nyomorultat a sziget egy sarkába. Moreau kezében ostorral görbe vonal mentén állított föl valamennyiünket, s aztán kiabálva, lassan megindultunk, egyre szűkebbre szorítva az áldozat körül a hurkot. Ott lesekedett nesztelenül, láthatatlanul a bokrok között.

— Bátran! bátran! kiáltott Moreau, a mint a hurok két vége körülfogta a bozótos sűrűt, a melybe beleszorult a vad.

— Vigyázzatok, meg ne szokjék! kiáltott Montgomery a sűrűség tulsó feléről.

Lassan előbbre nyomultunk az és ágak lombok kuszált tömkelegében. Az üldözött vad meg se mocszant.

— Vissza a kinok hajlékába, a kinok hajlékába, a kinok hajlékába, üvöltött a majomember jobbra tölem vagy husz yardnyira.

Mikor ezt hallottam, megbocsátottam mindazt a félelmet, melyet a szegény nyomorult okozott volt nekem.

Hallottam, hogy jobb felől recsegnek a gallyak s félrecsapódnak a lombok a lórhinoceros sulyos léptei alatt. S ekkor egyszerre sűrű bokor félhomályában megláttam az üldözött teremtményt. Megálltam. Ott kuporgott össze-

huzódva, s ragyogó zöld szemét rám függesztette.

Furcsa dolog, de úgy esett, hogy a mint láttam ott azt a lényt tökéletes állati helyzetében, ragyogó szemekkel, a rémülettől eltorzított tökéletlen emberi arcával, éreztem egyszerre megint emberi valóját. Egy perc múlva meglátják a többiek is, legyűrűk, elfogják, s áldozata lesz a bekerített hely borzalmas kínzásainak. Hirtelen előrántottam revolveremet, ijedt szemei közé céloztam s elsütöttem a fegyvert.

Epp ekkor ért oda a hiénasertés, s mohó kiáltással rávetette magát s belemélyítette nyakába vérszomjas fogait. Recsegés, ropogás hangzott körülöttem s a fenevadak kezdtek egymásután fejtünedezni.

— Ne ölje meg, Preudick! Kiáltott Moreau. Ne ölje meg! S láttam, a mint lehajolva közelik a bokrok között.

A következő perczben elverte a leopárdról ostora nyelével a hiénasertést s Montgomeryvel együtt iparkodott visszatartani az izgatott, huszó állatembereket, s főleg M'linget a még remegő testtől. A szőrös szürke szörny hónom alatt előre nyulva szimatolta a holttestemet. A többiek fölhevülésükben lökdöstek, hogy jobban láthassanak.

— Mit csinált, Preudick! szolt Moreau. Szükségem lett volna rá.

— Sajnálom, szoltam, bárha nem sajnáltam. A pillanat hevében történt. Rosszul voltam a kimerüléstől és az izgalomtól. Megfordulva keresztültörtem magam az állatembereken, s a lejtőn fölfelé haladva egymagamban felmentem a fensik magasabb részére. Hallottam, hogy a három bikaember Moreau parancsára elkezdte vonszolni az áldozatot a tenger felé.

Könnyen egyedül maradhattam. Az állatemberek teljesen emberi kíváncsiságot árultak el, sűrű tömegben követték az élettelen testet, szaglászva, morogtak rá, a mint a három bikaember lefelé vonszolta a parton. Még feljebb mentem, s a mint az alkonyatban feketéllő bikaemberek vitték a sulyos holttestet ki a tengerbe, egyszerre csak tisztán látta elmém a teljes czéltalanságát mindannak, a mi a szigeten történik. A parton alattam a sziklák között ott állt a majomember, a hiénasertés és több más állatember Montgomery és Moreau körül. Mindnyájan tulságosan fel voltak még izgatva s lármásan erősítették törvénytisztelüket. Pedig szent meggyőződéseim volt, hogy a hiénasertésnek is volt része a tengeri nyul megölésében. Eltekintve a durva körvonalaktól, a groteszk formáktól magam előtt láttam kicsiben az egész emberi életet, az ösztön, az ész és a végzet egész bonyodalját. A leopárdembernek véletlenül elkellett pusztulnia. Ez volt az egész különbség.

Szegény fenevadak! Kezdtém belátni Moreau kegyetlenségének hitványságát. Eleddig sejtelnem sem volt arról a kinról, a mely e nyomorult áldozatokra a Moreau keze közül való kiszabadulásuk után várakozott. Megborzadtam már attól a pár napi gyötrelmetől is, a melyet a bekerített telepen kellett kiállaniok. Pedig most láttam, hogy ez a dolog könnyebb része volt. A mig egyszerű fenevadak voltak, s ösztöneik alkalmazkodtak környezetükhöz, boldogan éltek. Most az emberi lét békóiba szorítva támolyogtak, soha sem szünő félelemben teltek napjaik; meg nem értett törvények marczangolták belsejüket; emberi torz-létük haldokolással kezdődött, hosszú belső küzdelem volt, állandó rettegés Moreautól — s mindez miért? Felháborított az a czéltalan könnyelműség, mely mindenből rám vigyorgott.

Bármi jelentéktelen érthető célja lett volna Moreaunak, tudtam volna valahogyan rokonszenvezni vele. Az efféle kinnal meg tudok barátkozni. Még akkor is megtudtam volna valahogyan bocsátani neki, ha gyűlölet irányítja tetteit. De oly végtelen nembánomságot láttam benne, a mely kitért minden felelősség elől. Kíváncsisága, czéltalan, őrült kutatási szenvedélye hajította utján egyre tovább, s a nyomorult vadakat kivetette barlangjából, hogy vagy egy évig éljenek, tovább, küzdjenek, tévelygjenek, szenvedjenek, s végre gyötrelmek közt elpusztuljanak. Végtelen nyomorúság volt a részük, a feneketlen állati gyűlölködés folyton arra ösztökölte őket, hogy egymásnak rohanjanak, s a törvényt visszatartotta őket attól a rö-

vid heves küzdelemtől, a mely egyszerre véget vetett volna a természetükben gyökerező ellenséges indulatnak.

Az állatemberektől való félelmem lassan megszűnt úgy, mint eleinte véget ért Moreautól való rettegésem. Mély tartós, beteges állapot fogott el, a mely idegen volt teljesen a félelemtől. Elvesztettem teljesen hitemet a világ józanságában, mikor láttam, hogy megtűri e kis sziget kinokkal tett zürzavarát. Mintha vak végzet igazgatta volna a lét mechanizmusát, a melynek szüntelenül forgó bonyolult kerekkel irgalmatlanul örültek, merczangolták volna valamennyiünket, engem, Moreaut, a ki bele volt bolondulva kutatásába, Montgomeryt, a ki az ivásnak volt a rabja, s ezeket az ösztönökkel felruházott s elméjükben korlátolt, nyomorult állatembereket... De ez a gondolat csak lassan érlelődött meg bennem. S most egy kissé nagyot ugrottam előre elbeszélésemben.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel 5.10	Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat reggel 6.05	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Szm. sz. tv. délután 3.56	Gyorsvonat délelőtt 11.51	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat este 9.35	Gyorsvonat este 7.11	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel 6.35	Gyorsvonat délután 12.11	Soborsinról reggel 6.59	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. u. 4.30	Radnáról délután 2.36	Gyorsvonat délután 4.06
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel 6.20	Személyvonat d. e. 11.56	Vegyesvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.--	Szeged felől:		Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel 7.15	Vegyesvonat délután 4.16	Személyvonat reggel 8.46	Vegyesvonat este 7.49
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel 6.25	Vegyesvonat d. u. 12.06	Borosbesesről szv. reg. 8.03	Vegyesvonat d. e. 11.--
Borosbesesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.--		

Városi színház.

Bérlét 98. sz.

Páros.

Szombaton, 1900. évi január hó 13-án:

A zsidónő.

Opera 5 felvonásban. Írta: Scribe. Fordította: Ormay Ferencz. Zenéjét szerző: Halévy.

SZEMÉLYEK:

Brogni	Ódry Lehel.	Polgármester Gáthi K.
Leopold	Sólyom L.	Eleázár
Eudoxia	Rédei Szidi.	Déri Jenő.
		Recha
		Ruzsinszki I.

Kezdete 7 órákor.

NYILTTÉR.*

Könyvkötészet.

Az aradi nyomda részvénytársaság

(Csanádi-palota)

a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett és magas színvonalon álló

könyvkötészeti osztálya

mindennemű könyv- és hangjegy bekötéseket vállal és ép oly pontosan, mint díszesen és jutányosan készített el.

Jutányos árak. Díszes kiállítás.

Pontosság.

! INGYEN !
! kapja mindenki !

Petőfi Sándor összes költeményeit

diszkötésben, azonfelül a

Magyar Szinművészet

gazdagon illusztrált könyvét, ha előfizet a vidék legnagyobb napilapjára, az

ARADI KÖZLÖNYRE.

Míg a készlet tart, a fenti két művet minden új előfizető megkapja ingyen!

**Egy jó karban levő,
kétfogatu
30. sz. bérkocsi
teljes felszereléssel,
Jutányos áron
eladó.**

Bővebbet e lapok kiadóhivatalában. 423

404—1899. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Magyar-, Horvát- és Szlavonországból származó élő sertéseknek Alsó-Ausztria és Morvaországban való szabad kereskedelmi forgalmára vonatkozó korlátozások hatályon kívül helyeztetek.

Arad, 1899. december 23-án.

Salacz,
kir. tanácsos.
polgármester.

4088—1899. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy folyó évi december hó 29-től kezdődőleg tilos sertéseket Ausztriába bevinni Bács-Bodrog vármegye topolyai járásából, Hont vármegye szobi járásából, Nograd vármegye nográdi járásából, Pozsony vármegye felsőcsalóközi járásából, Pozsony vármegye pozsonyi járásából, Mosony vármegye rajkai járásából, Torontál vármegye törökkanizsai járásából, Vas vármegye községi járásából, Vas vármegye sárvári járásából, Vas vármegye vasvári járásából, Kőszeg rendezett tanácsu városból, Fiume szab. kir. városból, valamint a horvát-szlavonországi Modrus-Fiume vármegye suskai járásából, Pozsega vármegye pozsegai járásából, Varasd vármegye pregradai járásából, Varasd vármegye klanjeczi járásából, Varasd vármegye krapinai járásából, Verőcze vármegye diakovári járásából, Verőcze vármegye naticzi járásából, Zágráb vármegye zágrábi járásából.

A bevétel azonban megengedtetik Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye biai járásából, Vas vármegye szombathelyi járásából, Vas vármegye németújvári járásából, továbbá Nagyvárad szab. kir. városból, végül a horvát-szlavonországi Zágráb vármegye karlovácsi járásából, valamint Karlovác, Körös, Eszék, és Varasd városokból.

Aradon, 1899. évi december hó 29-én.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

4047—1899. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Szokolca rendezett tanácsu város és a szakolczai járás egész területéről származó hasított körmű állatoknak Ausztriába való bevitele megtiltatott.

Aradon, 1899. évi december hó 24-én.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

Magy. kir. államv. üzletv. Kolozsvárott,

35444—1899. III. szám.

Pályázat.

A magy. kir. államvasutak kezelése alatt álló brassó-háromszéki h. é. v. brassó-kézdivásárhelyi vonalán Sepsiszentgyörgy állomáson levő berendezett vendéglői üzlet 1900. évi március hó 1-től számítandó 3 évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt ezennel pályázat nyitattik:

Felhívtnak ennél fogva mindazok, kik nevezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett és bizonyítványaikkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1900. évi január hó 18-án déli 12 óráig külön lepecsételt és „Ajánlat a sepsiszentgyörgyi állomási vendéglő bérletére” megjegyzéssel ellátott borítékban a magy. kir. államvasuti kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) címmezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1900 évi január hó 17-én d. utáni 1 óráig bánatpénz fejében 400 koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napiárfolyam szerint számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte hivatkozás teendő, de a letétről nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a felajánlott összeg magasságától belátásához képest szabadon választ-hasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tétettek, s végre olyanok, melyekre az előírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg (E. M. K. E. palota II-ik emelet 33. ajtó.)

Végül megjegyeztetik, hogy a vendéglőhöz az üzleti helyiségeken kívül, a bérlő céljaira szolgáló magán lakás is adatik.

Kolozsvár, 1899. december hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

Utánnomás nem díjaztatik.

1 főnyeremény 100.000 korona értékű tárgy,

4 főnyerem. egyenkint 20.000 kor. értékű tárgy stb.,

20% levonással készpénzben nyerhető

a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára rendezett

Nagy Jótékonyági Sorsjáték

egyetlen sorsjeggyel.

Minden sorsjegy még öt húzáson utánfizetés nélkül játszék, de-
ozára annak egy sorsjegy ára

csak egy korona.

II-ik húzás visszavonhatlanul

már holnapután.

Sorsjegyeket ajánl a

422

Nagy Jótékonyági Sorsjáték

kezelősége, a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca I.

továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalok és a magy.
kir. Államvasutak személypénztárai és minden dohánytőzsde.

4125—1899. p. m.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az Ausztriába való állatbevitel tekintetében jelenleg érvényben lévő for-galmi korlátozásokat tartalmazó 376. számú állategészségügyi érte-sítő az érdekeltek által hivatalom-ban megtekinthető.

Aradon, 1899. évi december hó 31-én.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

18299—1899.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelési m. kir. miniszteriumnak 68010/1892. sz. alatt kelt magas rende-lete értelmében az általános ló-vizsga a következő helyeken és napon fog megtartatni.

1. Belváros, Sarkad, Erzsébet külváros és ujtelep városrészben levő loállomány megvizsgálása a nagyvásártéren január hó 14-ikén reggel 7 órától a befejezésig.

2. Gáj, Sága, Poltura külváro-sokban és a tanyákon levő loállomány megvizsgálása Gájban a Gi-zellatéren január 14-ikén reggel 7 órától a befejezésig tartatik meg

A lóvizsgálathoz vizsgáló biz-tosként a nagyvásártérré Beretz Ferencz rendőr hadnagy és Varga János állatorvos Gájba a Gizella-térré Madarász Antal alkapitány és Engel Armin állatorvos jelen-tésüknek bevarása mellett kiren-deltetnek.

Ezen lóvizsgálat idejét a ló-tartó gazdáknak azzal adom tu-domásukra, hogy összes lovaikat az említett helyen és időben állat-orvosi megvizsgálattatás végett szí-goru büntetés terhe alatt előállít-sák.

Arad, 1899. december 30.

Sarlot,
főkapitány.

227—1909. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényha-tóságánál Gáj külvárosban a 2200 korona tiszti fizetés, a megfelelő lakbérrel és 800 korona lóartási általánnyal javadalmazott kerületi orvosi állás betöltendő lévén, azon okleveles orvosokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják s kik arra a tisztiorvosi vizsga letétele által minősítvék, felhívom, hogy pályá-zati kérvényüket hivatalomhoz a folyó hó 27-ig bemutassák.

Megjegyzem, hogy a kerületi orvos a hatósági szervezet rendelkezése szerint, orvosi körletében köteles lakni.

Aradon, 1900. évi január hó 12-én.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

268—1900.

Hirdetmény.

Az aradvárosi izraelita hitköz-ség adót fizető tagjai ezennel értesítetnek, hogy folyó évi január hó 1-től kezdődőleg a hitközség előljárósága által megállapított f. évi, valamint netalán hátralékban lévő hitközségi adójuk a városi pénztárban fizetendő.

A netalán késedelmes fizetőktől az esedékes és hátralékban lévő összeg a városi adóügyosztály által 1883. évi 44. t.-cz. 55—66. szakaszaiban megszabott eljárás szerint közí-azgatási végrehajtás útján fog beszédetni.

A hitközségi előljárósága által előírt és a kirótt adót feltüntető könyvecskék a jelentkező feleknek a városi adóügyosztály hivatalos helyiségében (illeték és idegen adót kezelő b. osztály, földszint, ajtó 1. sz.) folyó hó 8-ától kezdve átvehetők.

Arad, 1900. jan. 9.

A városi tanács.